

• HÍR • MÉDIA • NEW AGE • FILM • JÁTÉK • MACI • BUTIK • RANDEVÚ • SZEX • SZTÁR •

1000-nyi link
papíron

ink

internetkalauz

11. ÉVFOLYAM • 22. sz. 1998. július

Dj. Sterbinszky

Az ötprocesszoros lemezlovas

Digitális plasztikai sebészet

„Expresszvonal”
mikrohullámon

Számítógép akár ingyen is?

Május 26-án rajtol a magyar modell

PRÍM

AZ ELSŐ MAGYAR
INTERNETMAGAZIN • ÁRA 548 FT

COVERSTORY

• Rendeljen meg egyszerre több UPC szolgáltatást, mert így soha nem látott kedvezmények várják!

• chello és kábeltelevízió együttes előfizetése 0 Ft bekötési díjért

nincs telefon, nincs számolgatás

- 512 Kbit/sec maximális letöltési sebesség
- fix havidíj
- nincs szükség telefonra, így nincs telefonköltség sem
- 24 órás online kapcsolat

Az akció további részleteiről felvilágosítást telefonon, az ügyfélszolgálati irodáinkban, üzletkötőinknél, a viszonteladói boltokban és honlapunkon kaphat.

*Ajánlatunk 2 éves hűségnyilatkozat aláírása esetén érvényes. 1 éves hűségnyilatkozat aláírása esetén a bekötési díj bruttó 2500 Ft. Az installálás a megrendelések sorrendjében, a műszaki kapacitás és a szolgáltatás rendelkezésre állásának függvényében történik.

most:

- internet 0 Ft-os bekötési díjért
- 10 990 Ft fix havidíjtól*

www.chello.hu ☎ 06-40-333-872

chello™
szüntelen szórakozás

szélessávú internet

UPC
kábelén

szórakozás

információ

kommunikáció

Számítógépes oktatóprogramok TAVASZI AKCIÓ A PROFI-MÉDIÁTÓL

Lopva Angolul

lemezenként: 12 epizód * 60 perc rajzfilm *
360 feladat illetve gyakorlat * 200 szavas hangosszótár
és kifejezéstár

Manó Sorozat

ÁBÉCÉ; OLVASÁS 1, 2; MATEK 1, 2, 3; PUZZLE;
NÉMET 1, 2; ÉLŐVILÁG; IQ; KÖRNYEZET;
MUZSIKA; ANGOL 1, 2; MAGYARORSZÁG
Bemutatók, mesék, feladatsorok, játékok...

Profi Sorozat

Előadások, feladatok, naptár, térképgyűjtemény,
mázoslak...

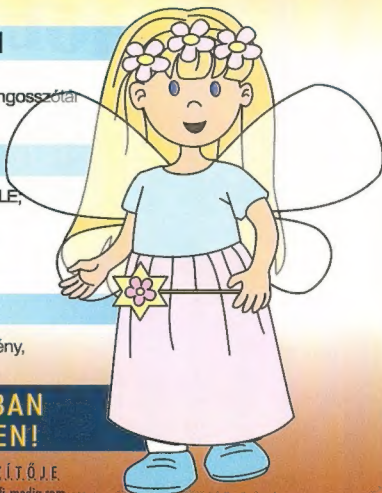
1. AZ ÓSKOR
2. AZ ÓKORI KELET

**KERESSE A JOBB KÖNYVESBOLTOKBAN
ÉS SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ÜZLETEKBEN!**

Profi-Média A MINŐSÉGI PROGRAMOK KÉSZÍTŐJE

6500 Baja, Zombor u. 1. • Tel.: 79/523-340 Fax: 79/523-343 • pmed@profi-media.com • www.profi-media.com

ÚJ ADSL-DÍJCSOMAGOK MÁJUS 1-JÉTŐL!

Itt az idő, hogy meggyőződjön az ADSL előnyeiről!

nagy sebességű internetelérés

alacsony költségek – korlátlan forgalom

e-mail cím, webtérület, Viva vírusvédelem

ADSL-csomagok magán-előfizetők részére (nettó Ft)				
	Szerződés időtartama	Bélelési díj	Havi díj	Szolgáltatás tartalma
ADSL ALAP magán	határozatlan idejű	30.000,-	15.192,-	384 kbps / 64 kbps,
	2 éves szerződés	10.000,-	9.592,-	dinamikus IP-cím, 1 db e-mail,
	3 éves szerződés	0,-*	9.592,-	Viva vírusvédelem
ADSL magán I.	határozatlan idejű	30.000,-	18.000,-	512 kbps / 64 kbps, dinamikus IP-cím,
	1 éves szerződés	10.000,-	15.000,-	4 db e-mail, Viva vírusvédelem, 2 MB webtérület

ADSL-csomagok üzleti előfizetők részére (nettó Ft)				
	Szerződés időtartama	Bélelési díj	Havi díj	Szolgáltatás tartalma
ADSL ALAP üzleti	határozatlan idejű	30.000,-	19.990,-	384 kbps / 64 kbps,
	2 éves szerződés	10.000,-	14.990,-	dinamikus IP-cím, 2 db e-mail,
	3 éves szerződés	0,-*	14.990,-	Viva vírusvédelem
ADSL üzleti I.	határozatlan idejű	30.000,-	24.990,-	512 kbps / 64 kbps, dinamikus IP-cím,
	1 éves szerződés	10.000,-	19.990,-	8 db e-mail, Viva vírusvédelem, 4 MB webtérület

*A szolgáltatás pontos feltételeiről ügyfélszolgálatunk nyújt felvilágosítást. Áraink a 25% áfát nem tartalmazzák.

Szeretné kipróbálni az EMITEL ADSL-szolgáltatást, mielőtt megrendelné?
Keresse fel mielőbb ügyfélszolgálati irodánkat!

A szolgáltatás megrendelhető irodáinkban és üzletkötőinknél.
További információ a 184-es ingyenes hívószámon. E-mail: adsinfo@emitel.hu.

A Trader már több mint 1 lap!

2003

**4 lapot adunk ki, hogy
Ön könnyebben tudjon vásárolni és eladni!**

Európai személy- gépkocsi márkák 1996-os évjáratig:

ALBA	SAAB
ALFA ROMEO	SEAT
ASTON MARTIN	SKODA
AUBURN	STERLING
AUDI	SUNBEAM
AUSTIN	TATRA
BENTLEY	TAVRIA
BMW	TRIUMPH
BUGATTI	VOLGA
CITROEN	VOLKSWAGEN
DACIA	VOLVO
DAIMLER	WARTBURG
DE TOMASO	YUGO
FERRARI	ZASTAVA
FIAT	VETERÁN
POLSKI FIAT	EUROPÁI AUTÓK
INNOCENTI	
JAGUAR	
LADA	
LAMBORGHINI	
LANCIA	
MARUTI	
MASERATI	
MERCEDES-BENZ	
MG	
MINI	
MOSZKVIC	
OPEL	
PEUGEOT	
PORSCHE	
RENAULT	
ROLLS ROYCE	
ROVER	

Európai személy- gépkocsi márkák 1997-es évjáratától:

ALBA	SAAB
ALFA ROMEO	SEAT
ASTON MARTIN	SKODA
AUBURN	STERLING
AUDI	SUNBEAM
AUSTIN	TATRA
BENTLEY	TAVRIA
BMW	TRIUMPH
BUGATTI	VOLGA
CITROEN	VOLKSWAGEN
DACIA	VOLVO
DAIMLER	WARTBURG
DE TOMASO	YUGO
FERRARI	ZASTAVA
FIAT	
POLSKI FIAT	
INNOCENTI	
JAGUAR	
LADA	
LAMBORGHINI	
LANCIA	
MARUTI	
MASERATI	
MERCEDES-BENZ	
MG	
MINI	
MOSZKVIC	
OPEL	
PEUGEOT	
PORSCHE	
RENAULT	
ROLLS ROYCE	
ROVER	

Európán kívüli személygépkocsi márkák:

ACURA
AMC
BURCK
CADILLAC
CHEVROLET
CHRYSLER
DAEWOO
DAIHATSU
DATSUN
DOGE
EAGLE
FORD
GEO
HONDA
HYUNDAI
INFINITI
ISUZU
KIA
LEXUS
LINCOLN
MAZDA
MERCURY
MERKUR
MINI
NISSAN
OLDSMOBILE
PLYMOUTH
PONTIAC
SATURN
SUBARU
SUZUKI
TOYOTA

Haszon, hobbi, sport TRADER:

TEREPJÁRÓK
SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ
AUTÓK
(7 SZEMÉLYESTŐL)
AUTÓBUSZOK
LAKÓKOCSIK
MOTORERÉKPÁR
TEHERGÉPJÁRMŰVEK
MUNKAGÉPEK
VÖZJÁRMŰVEK
ALKATRÉSZEK
SÉRÜLT AUTÓK
INGATLANOK

Megbízható gépcsalád
lenyűgöző teljesítménnyel!
Intel® Pentium®4 processzorral!

http://www.albacomp.hu

ink

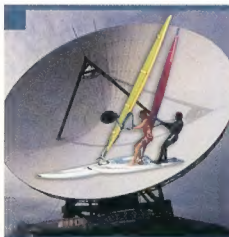
oldala **ink**

internet kalauz

VIII. ÉVFOLYAM 5. SZÁM 2003. MÁJUS

Május 26-án kezdi meg próbaüzemét az értékesítési hálózat, majd június 2-ától vásárolhat-
nak adókedvezményes számítógépet, számítástech-
nikai eszközöket a pedagógusok, az egyetemi, főisko-
lai oktatók, valamint azok a szülők, akiknek
gyermekke nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy
egyetemen, főiskolán első alapképzésben vesz részt,
sőt azok a felnőttek is, akik regisztrált felnőttképzési
intézményben tanulnak. Tehát a program
össességében a családok 50 százalékát érintheti.

Számítógép akár ingyen is? 12. oldal

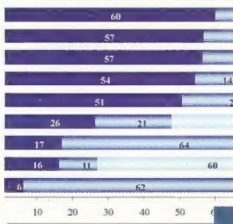

A vonal – legyen az normál vagy expressz –
rendszerint kézzelfogható összeköttetés
meglétét feltelzi. Széles sávú technológiák
bemutató sorozatunkban a **tévékabel** és
a **telefonródt** (ADSL) után ezúttal egy
megfoghatatlan lehetőség lényegét próbáljuk
megragadni. Témánk a **vezeték nélküli**,
rádiós (mikrohullámú) **internet**.

„Expresszvonali” mikrohullámon 16. oldal

Múlt hónapban jeleztük, hogy az **NRC**
Piacutató Kft. és a **Taylor Nelson**
Sofres Hungary (TNS) legutóbbi, az **Euró-
pai Uniót** is érintő kutatásait kettébontot-
tuk, a népszavazás napjaiban megjelenő
újságban csak az e-kormányzati eredmé-
nyekkel foglalkoztunk, és az EU-val kapcsó-
latos vizsgálatra inkább most térünk vissza.

E-Európa 22. oldal

Sterbinszky Károlyt, aki Magyarországon a leg-
híresebb **disc-jockey**, már gyerekkorában utolérte
a high-tech világa, és azóta sem tud – sőt nem is
akar – szabadulni tőle. A **számítógépes játékok**
megszállottja, munkájához sokat használja a
netet. A harmincéves lemezlovasnak a közelmúlt-
ban újult meg a honlapja, a **www.sterbinszky.hu**,
s ez jó alkalom volt arra, hogy azt is megkérdezzük
tőle, mi is valójában a **lemezlovas**.

Dj. Sterbinszky 24. oldal

KEDVES OLVASÓINK

Svéd modell
(VJános) 8

HÍREINK
9

KEDVEZMÉNYEINK

Számítógép akár ingyen is?
(Vértes János Andor) 12
A hallgató kérdez, a miniszter válaszol
(Szalay Dániel) 14

SZOLGÁLTATÓINK

„Expresszvonali” mikrohullámon
(Galvács László) 16

FELMÉRÉSEINK

E-Európa
(Ságyári Bence) 22

CÍMLAPSZTORINK

Dj. Sterbinszky
(Szalay Dániel) 24

TIPPJEINK

Te is utárod azokat a ronda kereteket?
(Szendi Gábor) 28

ÍZÜLETEINK

Ne csak üljünk a gép előtt,
tornázzunk is!
(Csapó Ida) 31

NYAVALYÁINK

Ne engedjétek hozzájuk a kisdedeket!
(Szendi Gábor) 34

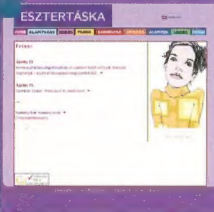
LEVELEINK

Milyen a 777westel mail? 40

Pedofília volt, van, és lesz. Valójában egy jelenségkörrel van szó, amelybe az eltúlozt beteges hajlamtól a sorozatgyilkosságig sok minden belefér. Meg kell barátkoznunk azzal a ténnyel, hogy a pedofília önmagában nem bűn, hanem **betegség**. S mint ilyen, csak akkor üldözendő, ha **bűnné válik**, vagyis ha valaki beteljesíti pedofil vágyait.

Ne engedjétek hozzájuk a kisdedeket! 34. oldal

Érdekes színfoltja a hazai internetnek, azon belül is a női honlapok világának az **Esztertaska** (www.nextwave.hu/esztertaska). A női civil szervezetek képviselői még alig-alig jelennek meg a világhálón, ugyanakkor az **Esztertaska Alapítvány** virtuális kikötőjében sok érdekes olvasnivalót találhat az érdeklődő, s maga a társaság is különleges.

Mi van az Esztertaskában? 43. oldal

Álcázva magukat észrevétlenné válnak, vagy épp jellegzetes fekete öltönyt és napszemüveget viselnek. Egyikük **hazája** titkosszolgálatának megbízásából indul akcióbá, a másik a **Mátrix** látzatvilágát védi. Viszont mindketten képesek **ölni-halni** azért, amire felesküdték.

Ügynökvilág 46. oldal

A magazinokat lapozgatva úgy tűnhet, hogy **korunk szépségideáljait** nemcsak az esztétikai vagy művészi értelemben vett értékek, hanem gyakran a **show-business** szabályait követő **sztrárcsináló gépezet** hatékony működése határozza meg. A mindannyiunk által ismert, híres szépségeket megteremtő modell-ügynökségek hatalmas **marketing-és PR-kampányok** segítségével befolyásolják, hogy mit tekintünk szépeknek.

Digitális plasztikai sebészet 48. oldal

VÍRUSAINK

Vírushíradó 42

A MI MACINK

Magyar Címtár – 2003. 04. 30. 42

NETNŐINK

Mi van az Esztertaskában?
(Csapó Ida) 43

FILMJEINK

Ügynökvilág
(Csiki Judit) 46

KUTATÁSAINK

Digitális plasztikai sebészet
(Takács Barna) 48

JÁTÉKAINK

Galactica, azaz nem vagy egyedül 50

A májusi CD tartalmából:

programjaink

»A Letöltés.com

IO legnépszerűbb
programja

»Magyarország
autóstérképe

»DivX 5.0.5

moziajánló

»Hulk

»Underworld

válogatásaink

»Munkaasztaltémák

»Modem idők:
válogatás

Opel Astra Kit-Car

Grünvald Rallye Team

Támogatónk a 2003-as évben:

Alarmix földön

és égen!

Az Alarmix Online előfizetők részére
nincs szolgáltatási díj! Napi 24 óráig
költségmentesen használhatod az
internet hozzáférést, és
nem számít a hálózati, nincs semmilyen
„szárazköltség”, csak gyors és
forhamatos internetkapcsolat.

Önnél semmi más nem
kell lennie mint rendelkezni
egy szabad PCI slot-tal
gépedben és megrendelni
tőlünk a szolgáltatást.
64 kbit/s-tól 512 kbit/s-ig
az ügyfél igénye szerint.

Már havi 4000 Ft-ért* és mi csak olcsóbbak leszünk!

Minden amit egy ISP-nek tudnia kell

Alarmix Online

www.alarmix.net

Tel.: (1) 450-3010

Fax: (1) 465-0101

sales@alarmix.net

A részletekről érdeklődjön 24 órás ügyfélszolgálatunknál
és a www.waveaccess.hu weboldalon.

* 64 kbit/s átlós sebesség 2 éves szerződés esetén.

Legfontosabb portálszolgáltatásaink:

Információ

- Hírek.com (infocom)
- Rendezvéynaptár
- Legfontosabb hírek
- Számítástechnika.com
- Cégekrol irtuk
- Címek a desktopra
- Riasztás (e-mailben)
- Offline hírolvasás
- Hírlevelek (rendelés)

Kommunikáció

- PRIMnet (freenet)
- Primposta (webmail)
- Mappa (freedrive)
- Levelezőlisták
- Legyen weboldala
- Szakmai fórumok
- Magyar Címtár (MaCi)

Kereskedelem, egyéb...

- Letöltés (free szoftver)
- Műszaki áruház
- Lapelfizetés
- Business Online
- BO Tanácsadó füzetek
- INK (Internet Kalauz)
- VGA Monitor
- Trend Monitor

A jól informáltak klikkje!

www.prim.hu

ink

internet kalauz

AZ ELSŐ MAGYAR INTERNETMAGAZIN

Alapítva: 1996

ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ:
Vértes János AndorKIADJA:
Prím Kft.

1118 Budapest, Ugron Gábor u. 35.

Telefon: (36-1)248-3230

E-mail: kalauz@prim.hu

URL: http://prim.hu

http://www.prim.hu/ikalauz/

FELELŐS KIADÓ:

Szabó Hédy (hszabo@prim.hu)

OLVASÓSZERKESZTŐ:

Fábán Gábor (gfaban@prim.hu)

CÍMLAPTERTV:

Láng László (gr-blek@online.no)

A CÍM SZERKESZTŐJE:

Radics Péter (pradics@prim.hu)

Ára: 548 Ft

Előfizetési ár egy évre: 5472 Ft

Megrendelhető a Kiadónál, e-mailben (akiss@prim.hu), levélben vagy faxon, továbbá a prim.hu weboldalról kiindulva a megrendelőlap kitöltésével, valamint a Magyar Posta Rt. ÜLK Ügyfélszolgálati irodáiban, vidéken a postahivatalkóban.

Hirdetéstéríték: megrendelhető a prim.hu legalsó soráról elindulva.

Hirdetési felvétel: a Kiadóban.

Hirdetési vezető:

Henger Ágnes

06-20-9343-077; 06-30-9840-221

henger@prim.hu

Nyomdai elkészítés:

Artur Repro Stúdió

Nyomás:

Veszprémi Nyomda Rt.

8200 Veszprém, Őrház utca 38.

Tel.: 06-88-591-630

Terjesztő:

LAPKER Rt.

Magyar Posta Rt. ÜLK

frásaink szerzői jogvédelemben részesülnek.

A szerkesztéshez díjazottan tartja mások szerzői jogait, és elsősorban vásárolt cikkekből, képekből igyekszik összeállítani az újságot. Tekintve, hogy az ink az internetről szól, a webről is kerülnek bele képek, dokumentumok, és ilyen esetben nem mindig sikerül feltérteni a forrást. Amennyiben valaki úgy éri, hogy valamilyen közölt anyag esetleg az ő szellemi alkotása, kérik, a titeli érdemi igazolásokkal juttassa el a szerkesztőségbe, hogy ilyen esetben utólag tisztázassuk a szerzői jogokat.

HU ISSN 1219-9001

MÁJUSI

SZÁMUNK HIRDETŐI:

2F	43
Alarmix	7
Auto Trader	4
Axico	28
BorsodWeb	19
CovySoft	19
DunaWeb	19
Emitel	3
EuroWeb	19
HP	BIV
MenthaNet	19
MikroWeb	20
Oki	24
Profi Media	3
RadioLan	20
RadioNet	20
Rayden	20
UPC	BII
Virush/rad0.hu	42
VTCD	BIII
Webbiz	20
WebHome	20
ZimmerInfo	48

A Prím a Magyar Terjesztési-Előfizetői Szövetség tagja; az ink példányszámát a MATESZ adatai alapján állapítja meg.

A magazin rendszerezését szemlélteti az "OBSERVER" Budapesti Médiaügylet Kft.

Kedves Olvasó

ink

Svéd modell

Égi iratimat lapozgatva kezembe került egy 2000 márciusában megjelent tanulmány a svéd modellről, amelynek szerzői a svédországhoz hasonló adókedvezményeket javasolnak annak érdekében, hogy minél többen vegyenek otthonra számítógépet, minél többen internetezzenek. Ha akkor (amikor ráadásul hatalmas szelek dagasztották az internetgazdaság vitorláit, befektetésektől, új vállalkozásoktól, különféle kezdeményezésektől volt hangos a sajtó) eljuttott volna az illetékesek kezébe ez a füzetecske, és eljutott volna az agyukig mindaz, ami Svédországban már 1997-ben megfogalmazódott, akkor talán mostanra nálunk is a háztartások nagyobbik felében ott lenne a PC, és nem csupán 17%-os aránnyal indulnánk Európá és az információs társadalom felé...

Hogy miért nem nyert teret akkor az eszmé?

Hagyjuk a politikát, tételjezzük fel, hogy az ITK-t létrehozó előző kormányzat éppúgy örült volna a tudás alapú társadalom kibontakozásának, mint az ITH-et megszülő jelenlegi. Ám mindkettőben ott bujkált az aggodalom. Mi lesz, ha a leleményes magyar nép nem arra használja az adókedvezményt, amire kapta?

2000-ben nem indult útjára a svéd modell, az aggodók akkor megfűrték. Most is sok ellenzője volt, van, de ha minden igaz, május 26-ára megkötik a szerződéseket a beszállítókkal, ám (akár az ellenzők miatt is) a háttérben ott bujkál az aggodalom... Így válik fő kérdéssé az ellenőrzés. Miközben a kedvezménnyel élni kívánó vásárlóktól kezdve a kedvezménytől némi fellendülést remélő beszállítóig mindenki azt várja, hogy a konstrukció lényegi motívumai körvonalaizódjanak, a program meghirdetési jelenleg minden energiájukat abba ölik, hogy elkészüljön az a szoftver, amely a vásárlások kapcsán érvényesített adókedvezmények tisztasága felett hivatott őrködni, amely a visszaéléseket kivédi.

Ki lehet ezeket ellenőrizni?

Nézzük, hogyan gondolkodnak erről a svédek! Elmesélnék egy modellt, amely nem az a bizonyos svéd, de talán adóügyben tanulságos.

Valamikor a nyolcvanas évek közepén (amikor az Operába meg nemzetközű kupákra érett focicsapata volt, én pedig felférési újságíróként kísérhettem) Malmöben találkoztam egy ott élő magyar zsidóessel, aki nagyon megörült, hogy a foci oda-csált új hazájába néhány régi honfitársat. Beültetett a furgonjába, megmutatta városát, és sok egyéb mellett azt is elmesélte, hogy miért jár furgonnal: "Tudod, itt úgy van, hogy ha a vállalkozó vesz egy autót, az adóhatóság úgysem hiszi el, hogy azt magáénak nem használja. De az adó, illetve a költségszámolás mértéke a típusától függ. Egy luxus Volvónál úgy gondolják, hogy a költségek 20%-a számolható el, a többi az adózott jövedelemből megy. Ha viszont egy zsidóségs furgont vesz, akkor az állam elfogadja, hogy a 70%-ban a munkához kell, és csak 30%-ot tekint belőle magánjárnak... Így azután nekem megéri az Operába is furgonnal járni."

A svéd állam közutómódusán nem arról híres, hogy lemondana az adókról. Mégis, már a nyolcvanas években rájött, hogy ott, ahol az államrészt többé körüli, mint az általa remélt haszon, jobb bizonyos racionális megoldásokkal alkat kötnie az állampolgárokkal, és hatékonyabb átalányokkal egyszerűsíteni a rendszert, mintsem ellenőrző programokkal bonyolítani. És ugyanez az adófaló svéd állam jött rá a kilencvenes években arra is, hogy nyerhet azzal, ha néha visszaad az adóból, s a svéd modellel megteremtheti az információs társadalomát...

Szinte hallom a magyar pénzügyminiszterünk tromfot: "a svéd állam persze, hogy kibirja, de a magyar már nehezebben". Ám én megfogdintánám a dolgot: a svéd állam azért bírja ki, azért tudott megőrizni, mert ott a nyolcvanas, majd a kilencvenes években (de bizonyára korábban is) így gondolkodtak. A XXI. században talán már mi is gondolkozhatnánk így... Pláne akkor, ha épp a svéd modellel vezettük be.

VJAnos

Megbízható gépcsalád
lenyűgöző teljesítménnyel!
Intel® Pentium® 4 processzorral!

http://www.albacom.hu

híreink

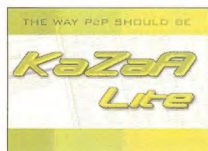
híreink

A 007-es webügynök jelenti: Amikor a tolvaj tolvajt kiált

Mi, úgy százmillióan, jól ismerjük Kazaat, amely a bukott Napster fájlcserélő peer-to-peer szisztémáját felhasználva lopta be magát a webpolgár szívébe, beépített titkos kémprogramját pedig a gépebe. Miközben a webpolgár illegálisan copyrighttal védett zenéket és programokat cserérel a világhálón, milliárdos kárt okozva a médiavilágnak, ügyes kis figyelőrendszer követi webes tevékenységét, adatokat szolgáltatva egyes reklámcégeknek, a DoubClicknek és hasonló jómadaraknak. A Napstert ki lehetett készíteni, hiszen volt központi szervere, a Kaza viszont kiirathatatlan, mert általa két webpolgár közvetlenül kapcsolódhat össze, megosztva egymással a lopott jószágokat. Ráadásul a programot létrehozók-terjesztők-fejlesztők csapata a szélrózsa minden irányába szétszóródott, s a csendes-óceáni Vanuatu szigetétől Ausztrálián át Dániáig jegyezte be érdekeltségeit, úgyhogy jogilag gyakorlatilag megfoghatatlan. A Sharman részvénytársaság, a fő tulajdonos eközben milliókat söpör be a programon keresztül közvetített reklámokért. A Sharman Co.-t egyszerűen úgy tekintik, mint aki lopásra szólítja fel a csóró webpolgárt, és közben maga is lop. Most azonban a tolvajt is meglopták, mert *Shaun Garriock* skót programozó visszafejtette a Kaza kódját, kiirtotta belőle a kémprogramot, és ingyenesen hozzáférhetővé tette a Kazaalite-ot (www.kazaalite.com), ráadásul kijavítva annak néhány gyenge pontját is.

Ettől az önzetlen hűzástól a webpolgár könnyéig meghatódhat: végre megvédenek minket az internethiénáktól! De a megloptott média nem fogékony a tolvaj és tolvaj közti finom különbségekre.

(Szendi)

Az Apple online zenei szolgáltatást indít

Az Apple bejelentette iTunes Music Store elnevezésű szolgáltatását, amely az amerikai felhasználók számára lehetővé teszi zeneszámok és albumok keresését, illetve online megvásárlását hitelkártya segítségével. Az iTunes Music Store szolgáltatás legális lehetőséget biztosít az iTunes szoftver és az iPod hordozható MP3-lejátszó tárnak feltöltésére jobb-nál jobb zenékkel. Azonban szerzői jogi és regionális disztribúciós okokból a szolgáltatás egyelőre csak az Amerikai Egyesült Államokban hozzáférhető. (Angol nyelvű iTunes Music Store-weblapok: www.apple.com/music/store.)

Portálkiszolgáló

A Microsoft Corporation részleteket közölt a SharePoint Portal Server, a skálázható nagyvállalati portál- és csoportmunka-megoldás legújabb változatáról, amely egyelőre a 2. béta-szakaszban tart. Az új verzió hivatalos neve Microsoft Office SharePoint Portal Server 2003 lesz. A termék továbbviszi a korábbi verzió legjobb tulajdonságait, többek között az összetett keresési lehetőségeket és a rugalmas, komponens alapú felhasználói felületet, de javul a felügyelhetőség, a skálázhatóság és a teljesítmény is. A Microsoft Office SharePoint Portal Server 2003 kihasználja a Windows Server 2003 operációs rendszer erősségeit, és olyan biztonságos vállalati portál-megoldást nyújt, amely egyetlen környezetben integrálja a különböző üzleti rendszerekből származó információkat, továbbá lehetővé teszi, hogy a felhasználók egyszeri bejelentkezés után, személyre szabottan, az adott környezethez illeszkedő módon érhessek el a vállalati alkalmazásokból származó fontos adatokat.

A Microsoft Office SharePoint Portal Server 2003 bővíti a Windows SharePoint Services szolgáltatásainak körét: rendszerezési, indexelési és felügyeleti eszközöket biztosít a SharePoint csoportmunkahelyekhez, valamint lehetővé teszi az egyes helyeken rögzített információk közzétételét a szervezet egésze számára. A Microsoft Office SharePoint Portal Server 2003 révén személyek szerint is megadhatók az információk: kiválasztható a célközönség, valamint a személyi és/vagy a vállalati igények szerint testre szabható. A webkieltek és az XML alapú nézetek segítségével rugalmas és robusztus alkalmazásintegrációra ad módot, a webszolgáltatások pedig bővíthető felhasználói felületen keresztül érhetőek el. A Microsoft Office SharePoint Portal Server 2003 következő kiadása része lesz az Office rendszernek, amely sokkal szélesebb körű értéket kíván nyújtani az ügyfeleknek és partnereknek egy olyan sokoldalú, ügyfélkiszolgáló alapú, XML-kompatibilis megoldás formájában, amely összeköti egymással az embereket, a csoportokat és a vállalatokat.

híreink

híre **ink**

A 007-es webügynök jelentő: Pellengér vagy önvédelem?

Várható, hogy a kéjgyilkosok, erőszaktevők, szatírok és pedofilok hamarosan emberjogi szervezetet fognak létrehozni, hogy küzdjenek személyiségi jogaikért, melyeket szerintük durván megsértett két hivatalos webiste. Két város ugyanis úgy döntött, hogy a területén élő – korábban elfeltét, de már szabadlábton tevékenykedő – szexuális bűnelkövetők arcképét és főbb adatait hozzáférhetővé teszi érthető módon érdeklődő polgárai számára (www.gov.mb.ca/judice/notification/index.html és www4.gov.ab.ca/just/crimeprev/hro.cfm). A site-ok célja, hogy információt nyújtsanak a nagy kockázatot jelentő, visszaeső elkövetőkről, lehetővé téve, hogy az emberek megvédjék gyermekeiket és önmagukat a veszélyektől. Az utóbbi időben több olyan ítélet született angol nyelvterületen, amely kötelezővé tette, hogy a szexuális bűnelkövető házára figyelmeztető táblát helyezzenek el, ami azért mégiscsak vezetett némi inzultushoz. A szexuális bűnelkövetők formálódó szervezetének első követelése valószínűleg az erőszak szabadságának helyreállítása lesz. Addig is mindannyian tehetünk valamit jogaik érdekében, például hagyjuk magunkat megerőszkölni.

(Szendi)

Internetes sakkbajnokság

Május 5-én elkezdődött az I. Internetes magyar sakkbajnokság, amely része a Neumann-centenáriumú év IHM által is támogatott eseményeinek.

A Gamer-team Kft. által lebonyolított, interneten keresztül zajló sakktornai előselejtezőkkel kezdődött, amelyek közül egyike-másikra talán még lapunk megjelenésének napjaiban is lehet jelentkezni a topchess.hu/neumann/index.html weboldalon. A hétfőnként 19 órakor és csütörtökönként 10, illetve 19 órakor induló előversenyeken minimum 32, maximum 64 játékos indulhat. Az egyes találkozókon a résztvevők kieséses rendszerben, fordulónkénti újrásorsolással játszanak egy játszmát, 15-15 percnyi gondolkodási idővel. Döntetlen esetén a sötéttel játszó játékos jut tovább. Egy előverseny 5 vagy 6 fordulóból áll, hossza 3-4 óra. Minden forduló után újrásorsolják a bent maradókat. Aki az adott fordulón nem jelent meg, és nem volt erőnyerő, automatikusan kiesik. Az első négy helyezett jut a június 9. és 11. között megrendezendő döntőbe, ahol egyes-kiesés rendszerben játszanak addig, amíg el nem jutnak a legjobb nyolc játékosig, akik között körmérkőzéssel döntik el a rangsort. A június 10-én döntő 3 helyezettje meghívást nyer az I. Magyar sakktornál (Balatonlelle, 2003. június 21-29.), ahol a szállás és az étkezés költségét, valamint az indulás díját ajándékba kapja. Az első helyezett számára a díjat Rigó János, az I. Magyar sakktornál rendezője biztosítja, míg a 2. és 3. helyezett számára a Magyar Sakkszövetség ajánlotta fel. Az előversenyek győztesei a professzionális versenyen történő megmérettetés mellett könyvjutalomban is részesülnek.

A május-júniusi tapasztalatok alapján terveznek egy második szakaszt szeptember-decemberre, amelynek részletes szabályait augusztus 20-ig hirdetik meg. Akkor a cél a 2004-es Nyílt magyar sakkbajnokságon való részvétel, és ide a 2003. szeptember 1. és december 5. közötti őszi előversenyeken, majd a december 8. és december 10. közötti őszi idénydöntőn keresztül vezet az út.

Pacsirta szól?

Az új német internetes szolgáltatás segítségével Rómeó és Júlia is könnyebben eligazodna a hajnali madárhangok között: nem kellene más tenniük, mint a www.vogelstimmen.de honlapon található 1500 madárhang közül kiválasztani azt, amelyre hallottak.

A nyitányt nem véletlenül időztették tavaszra, hiszen igazán ilyenkor hangos madárdaltól a határ. Szóval csicsérgés, trillázás, fütty, dürrögés és károgás ügyében irány a Vogelstimmen, azután pedig egy szótár, mert a szolgáltatás egyelőre csak németül, angolul és latinul működik.

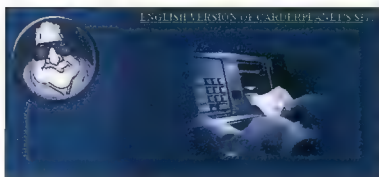
**Megbízható gépcsalád
lenyűgöző teljesítménnyel!**
Intel® Pentium® 4 processzorral!

http://www.albacomp.hu

híre **ink**

híreink

**A 007-es webügynök jelentí:
Hamiskártyások az interneten**

A VISA International jelentése szerint a kártyákkal kapcsolatos vitás kérdések fele a világhálón történő vásárlásokkal kapcsolatos, miközben ezek a kártyaforgalomnak mindössze 2%-át teszik ki. A kártyaszámokhoz website-ok feltörésével vagy egyéb trükkökkel jutnak hozzá a tolvajok, majd pornósítékokon és internetkaszinóknak verik el a gyanútlan polgár pénzét. Többen úgy vélik, hogy a bankkártyák ma már nem alkalmasak a biztonságos internetes

vásárlásra. Ez nagy csapás az elektronikus kereskedelemre. Felmérések szerint csupán az emberek töredéke bízik meg a website-ok adat-tárolásának biztonságosságában. További bizalomcsökkentő tényező, hogy angol felmérések szerint a neten vásárolt cuccok 8%-a sosem érkezik meg. A világháló más csalásokra is jó alkalmat nyújt. Egy élelmes ember valamelyik megbízható befektetési website-on kínálta eladásra nem létező cége részvényeit. „Ez a következő Microsoft” szlogenel. Sokan bedőltek, s ráment a gatyájuk is. Egy másik csaló állítólagos halálos betegek életbiztosításait árulta, s majd százezer dollárt kasszírozott. A „halálos betegek” nevét a telefonkönyvből másolta ki. Mások gazdasági híreket közvetítő website-ot hoztak létre, és amikor az befutott, hamis tőzsdehírekkel fújták fel valamely vállalat részvényeit. Egy jóindulatú anarchista leírja, hogyan kell 50 dolláros hirdetést ingyen levezényelni egy bizonyos website-on. Csinálsz egy új bankkártyát, megrendeled vele a harminccnapos kampányt, a cég ellenőrizi, valódi-e a fizetőeszköz, majd harminc nap múlva le akarja hívni a kampány költségeit. De te közben „elvezítet” a kártyát, és a bank megszünteti azt. Ha kalandos életre és börtönlélményekre vágysz, a www.shadowcrew.com oldal Fórum rovatában sok más remek családi ötletet olvashatsz.

(Szendi)

Háború

A külföldi elemzők szerint az iraki háború következtében a tévécsatornák közül a legnagyobb nézettség-növekedést a Foxnews.com érte el a hadművelet elindulását követő csütörtöki munkanapon. A CNN-nel versenyző médium weboldalát 218 százalékkal nézték többen, mint a háború kitörése előtti átlagos csütörtöki időszakban.

A Foxnews.com után a CBSNews.com érte el a legnagyobb növekedést a maga 207 százalékkal. Csak utána következik a CNN.com, amelyet pontosan 200 százalékkal néztek többen, mint békeidőben. A legnagyobb forgalmat azonban még így is a CNN.com generálta csütörtökön az összes hírdelhalhoz képest, ami azt jelenti, hogy látogatóinak száma békeidőben is van olyan magas, hogy ki-sebb növekedéssel is meg tudta tartani első helyezését a látogatók számát tekintve. A külföldi beszámolókat szerint ugyanis 9 millióan keresték fel azon a bizonyos csütörtöki napon.

Az MSNBC.com ebből a szempontból a második helyezést érte el: 6,8 millióan látogattak a lapra.

Az adatok egyébként arra is utalnak, hogy a televízió és az internet jól kiegészíti egymást. Azok, akik a munkahelyükön szeretnének friss információkhoz jutni, főleg az internetet böngészik. Otthonukban már inkább a televízió segítségével követik a híreket. A tömeg-tájékoztató eszközök azonban egymásra is épülnek, hiszen a televíziós hírműsorok gyakran hivatkoznak internetes forrásokra, és saját webcímeket is gyakran kiírják, illetve a honlapokon hangsúlyos helyen szerepelnek a tévéműsorral kapcsolatos információk, valamint hírforrásként a tévében elhangzó információkat is felhasználják az online újságról.

A napilapok egyébként úgy reagálnak az internet gyorsaságára, hogy nem veszik föl a kesztyűt: az írott sajtó inkább háttérlemezésekkel szolgál. Persze azért megpróbálnak olyan új információkat is közölni, amelyek még az interneten sem jelentek meg.

A külföldi hírforrások mellesteg arról is beszámoltak, hogy egyre többen nézik a háborúellenes oldalakat. Néhány hónapja ezeken a weblapokon koordinálják a béketüntetések szervezését. A három legismertebb tiltakozólap (www.antiwar.com, www.unitedforpeace.org és www.stopwar.org.uk) látogatóinak száma rövid idő alatt átlagosan 160 százalékkal növekedett a négy héttel ezelőttihez képest.

Számítógép akár ingyen is?

Május 26-án rajtol a magyar modell

Május 26-án kezdi meg próbaüzemét az értékesítési hálózat, majd június 2-ától vásárolhatnak adókedvezményes számítógépet, számítástechnikai eszközöket a pedagógusok, az egyetemi, főiskolai oktatók, valamint azok a szülők, akiknek gyermeke nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy egyetemen, főiskolán első alapképzésben vesz részt, sőt azok a felnőttek is, akik regisztrált felnőttképzési intézményben tanulnak. Tehát a program összességében a családok 50 százalékát érintheti. Mivel a kedvezmény valamilyen módon a tanulóhoz-tanításhoz köthető, a csomag a Sulinet Express program része, de egészében véve a kormányzat Európa-programjához és az információs társadalom kiépítéséhez tartozik.

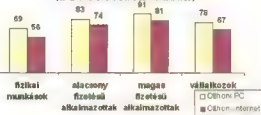
Nem véletlen hát, hogy április 17-én a Műgytemen három tárca – az Oktatási Minisztérium, az Informatikai és Hírközlési

Minisztérium, valamint a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium – vezetőinek részvételével zajlott le a „Sulinet Express – Ne maradj le róla!” című adókedvezményes számítógép- és számítástechnikaieszköz-vásárlási pályázat eredményhirdetése. A főként a számítógépgyártók és -forgalmazók részéről rendkívüli érdeklődéssel kísért eseményen Magyar Balint oktatási miniszter a Sulinet Express projektéről, Burány Sándor foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter a távmunkáról, Kovács Kálmán informatikai miniszter pedig a hasonló jellegű

Svéd modell

Ha a munkaadó otthoni használatra számítógépet, illetve Internet elérését biztosító munkavállalóinak akkor:
 • a beruházás gyorsítva amortizálható,
 • a jutottak járuléka és adómentes,
 • 2 év után a PC ingyenesen átadható.

Otthoni PC-véles és Internet-hozzáféréssel rendelkezők aránya Svédországban (a 16-64 évesek %-ában)

Sulinet express

svéd modellről tartott előadást. A svéd modellt vette alapul a kormány, amikor előkészítette, és a parlament, amikor elfogadta azt a törvényt, amelynek keretében a munkahelyek által a alkalmazottaknak használatra átadott PC-k után nem kell személyi jövedelemadó fizetni. A három tárca által kiírt pályázat keretében pedig az oktatásban részt vevők jogán vásárló évenként akár 60 ezer forint adó-visszatérítést is kaphat, s mivel a számítógép, számítástechnikai eszköz megszerzésére fordított összegből több évben is visszaigényelhető a 60 ezer forint, létezik olyan megszerzési konstrukció, amelynek alkalmazásával akár teljesen ingyenes lehet az otthoni számítógéppark kiépítése. Érdemes tehát keresni az illető ajánló értékesítőhelyeket.

Sulinet express

kedvezményeink

Magyar modell

Számítógépek és eszközök

- lízingje,
- vásárlása,
- bérlete

**esetén a személyi jövedelem
adóból több évig, évente 60 ezer
forint leírható.**

OM

Sulinet
expressz

1040 eszköz, 2200 típus

Számítógépek (258 félé)

Márkás és rugalmasan
konfigurálható asztali,
hordozható és kézi
számítógépek

Opciók és „upgrade” alkatrészek

Processzor, memória,
merevlemez, vezérlőkártyák,
optikai tárolók, hangszórók

Számítástechnikai eszközök

Nyomtatók, szkennerek,
kivetítők, digitális kamerák,
modemek, hordozható memória
(„pendrive”), monitorok

Szoftverek (72 félé)

Operációs rendszerek, irodai
programcsomagok, grafikai,
hangtechnikai, oktatási
alkalmazások, vírusvédelem

OM

Sulinet
expressz

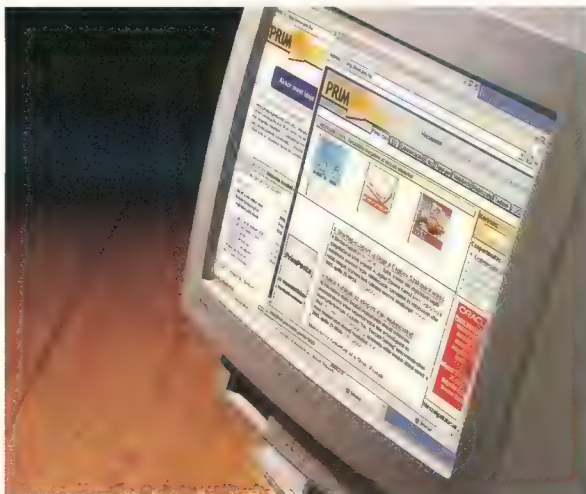
Az adó-visszatérítéshez persze csak meghatározott – ám mint az eredményhirdetésen kiderült, meglehetősen széles – körből lehet beszerezni a számítógépeket. Hogy pontosan kitől és milyen feltételekkel, azt *Borbola István*, az OM informatikai főtanácsadóját ismertette. A május 26-áig megkövetendő keretszerződések aláírása után a 66 nyertes pályázattal bíró 54 cég és konzorcium között megindulhat az újabb verseny, immár a vásárlók kegyeire. Mint a helyszínen elmondták, többen már a nyár elejére különféle akciókat terveznek, mert szeretnék elkerülni, hogy a szerződést követő iskolai szünet miatt össze, év végére halasztódjanak az adókönyvvel megírt megírt vásárlások.

A beszállítói kiírásra 149 cég 169 pályázatot nyújtott be, és 66 győztes született. Összesen 1040 eszköz (2200 típust) ajánlottak, köztük 258-féle PC-t és 72-féle szoftvert. A forgalmazók 2003. május 26-áig megkapják a szállítói szerződéseket, majd június 1-jétől a pedagógusoknak ingyenes IT-továbbképzést, a vásárlói közösségeknek pedig csoportos beszerzési kedvezményeket kívánnak adni.

A győztes beszállítók, akiktől a majdani adó-visszatérítésre számító vásárlók június 2-a után beszerezhetik a termé-

keket, a következők: Dilex, Protomix, R.A. Trade, Albacompc-konzorcium, Triak, Hard-Tech, Tricom, Center Computer, CEO, Unitel City, Prolong, Ansys, Digital Serviz, 4 Krea, FN-Comp, Four Trend, FEFO, Media Markt-konzorcium, Printer-fair, Portocom, LAP Studio, Szintézis, RCE, Flaxcom, E-Bolt, Qwerty, Partner-Computer,

Robohardware, IBM, Euro-One, HP-konzorcium, Humansoft-konzorcium, Kventa, EMJ, Tom-Technik, Z-Comp, Canon, HRP-konzorcium, CHS, HDS, C and Trade, Veszpro, Dunaweb, Seledrade-CASE-konzorcium, Nap-Szám, MOD, Dell-konzorcium, VAR, Fujitsu-Siemens, MID-Comp, Comp-Land, Bull-Szinvanet-konzorcium, Rufusz Computer.

A hallgató kérdez, a miniszter válaszol

Az oktatási miniszter a Petőfi rádió Modem idők című műsorának vendégeként azt mondta, hogy az adókedvezményes PC-pályázat élénkítő hatással van a teljes magyar informatikai szektorra. Nemcsak a kedvezményt igénybe venni tudó pedagógusok, diákok és szülők nyernek a Magyar Bálint által „célzott adócsökkentés”-nek nevezett döntéssel, hanem szinte mindenki, aki gépet vásárol a közeljövőben, hiszen a számítástechnikai cégek olyan akciókkal várják a vevőket, amelyeknek bárki részese lehet. Amint Magyar Bálint fogalmazott, a PC-pályázat alapjaiban mozgatta meg a piacot, és máris érzékelhető a további árcsökkenés.

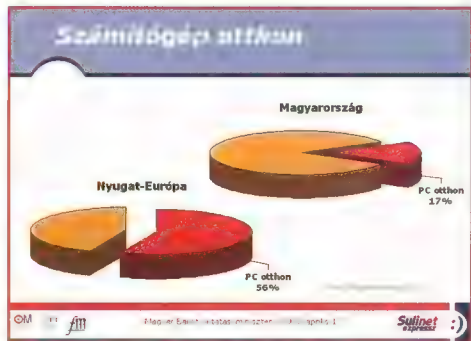
A vevőknek érdemes olyan cégeknél vásárolniuk, ahol a Sulinet Expressz márkajelzéssel ellátott gépeket, eszközöket kínálnak, hiszen ezen a helyeken a legkorszerűbb berendezéseket lehet megvásárolni a legkedvezőbb konstrukciókban. Magyar Bálint a Modem idők vendé-

geként kiemelte azt is, hogy a gépekhez részletfizetéssel, lízing vagy tartós bérlet révén is hozzá lehet jutni. Ezzel kapcsolatosan mindenképpen érdemes tájékozódni a Sulinet Expressz honlapjáról.

A célokkal kapcsolatban az oktatási miniszter elmondta: a programmal úgy tudnak adót csökkenteni, hogy közben a PC-ellátottságon is javítanak, vagyis két legyet ütnek egy csapásra. A tárca vezető emlékeztetett: Nyugat-Európában a családok PC-el-

látottsága körülbelül 56 százalékos, míg nálunk mindössze 17 százalékos, tehát a PC-vásárlásra való serkentéssel a digitális szakadék mélységét kívánják csökkenteni.

Magyar Bálint kitért arra is, hogy nem elég a digitális infrastruktúra fejlesztése, a tanárokat is tovább kell képezni, hogy minél többször nyúljanak a digitális tananyagokhoz, vagy akár saját maguk is fejlesszenek ilyen tudásbázisokat. Ezzel kapcsolatosan elmondta, hogy az évente tanárképzésre fordítható személyenkénti 14 500 forintos keretet körülbelül 10 ezer forinttal toldják meg, hogy minél többen vegyenek részt 20-35 órás informatikai továbbképzésen.

Back

Forward

Reload

Home

Search

Netscape

Bookmarks

Go to: <http://www.prim.hu/maci><http://www.prim.hu>

akár ingyen is!

kedvezménye

ink

Ki veheti igénybe?

- ⇐ Pedagógusok
- ⇐ Egyetemi és főiskolai oktatók
- ⇐ Egyetemi és főiskolai hallgatók
- ⇐ A tanulót vagy hallgatót nevelő szülők
- ⇐ Felnőtt képzésben résztvevők

Akinek
egyáltalán nincs

Aki fejlesztő a
meglévő

GMA

fm

Ministerium für Kultur und Wissenschaft, "Bildung und Wissenschaft"

Sulinet

Szakmai

Magyar Bálint ezután hallgatói telefonokra válaszolt. *Opuszkai László*, aki nem mellékesen öt gyermek édesapja, arról érdeklődött, három iskoláskorú gyermeke után háromszor is igénybe veheti-e az adókedvezményt. A válasz az volt, hogy a papa és a mama egyaránt igénybe tudja venni a kedvezményt egy-egy gyermek után, így a család évi kétszer 60 ezer forintot tud leírni (viszsaigényelni) az adójából, ha gépeket vásárol.

Kovács István diósdai telefonáló azt kérdezte, hogy másoddiplomás, levelező tagozatos tanuló is igénybe vehetik-e az adókedvezményt. Számukra rossz hír, hogy a kedvezmény a nappali képzésben másoddiplomát szerzőkre nem vonatkozik. A miniszter ugyanakkor kiemelte, hogy a családok közel felét így is nagyon kedvezően érinti a változás, valamint a cégek emiatt beinduló akciói következtében azok is jól járnak, akik esetleg magát az adókedvezményt nem vehetik igénybe, de a program keretében vásárolnak. Egy betelefonáló pedagógus arra volt kíváncsi, hogy használt gép vásárlása esetén is érvényes-e a kedvezmény. A miniszter ezzel kapcsolatosan azt mondta, hogy a pályázaton akkreditált cégek eszközeire, sőt önálló perifériákra is vonatkozik a lehetőség, amit nyilván lehet használni egy gép korszerűsítésére is, a minisztérium szándéka ugyanakkor az, hogy mindenki a lehető legmagasabb színvonalú, korszerű gépet szerezzen be. Ezzel kapcsolatosan

június 2-ától közzéteszik a teljes eszközlistát az Oktatási Minisztérium honlapján.

Szabó Imre tiszafüredi angoltanár két kérdést is feltett. Arra volt kíváncsi, hogy ha az Informatikai Kormánybiztosság számítógép-pályázatán korábban már nyert, igénybe veheti-e az új

kedvezményt is. Erre az volt a válasz, hogy igen, mert két független lehetőségéről van szó. Az angoltanár megemlítette, hogy ő maga is részt vesz digitális tananyag fejlesztésében, s szeretne ebben együttműködni a minisztériummal. Kérdése arra vonatkozott, hogy van-e erre lehetőség, illetve egészen pontosan mi a módja. A miniszter, valamint *Koltai Péter*, az Educatio Kht. stúdióban jelen lévő

vezetője jó hírrrel szolgált: néhány héten belül közzéteszik a digitális tananyag készítésével kapcsolatos pályázati felhívást a minisztérium és a Sulinet honlapján, s kéri is a pedagógusokat, hogy minél többen vegyenek részt a tananyagkészítő pályázaton.

Szilágyi Árpád fotó

<http://www.net.hu/modemidok/>

„Expresszvonala” mikrohullámon

A szörfözés virtuális tengersere

A vonal – legyen az normál vagy expressz – rendszert kézzelfogható összeköttetés meglétét felteljezi. Széles sávú technológiákat bemutató sorozatunkban a tévékábel és a telefondróta (ADSL) után ezúttal egy megfoghatatlan lehetőség lényegét próbáljuk megragadni. Témánk a vezeték nélküli, rádiós (mikrohullámú) internet.

A láthatatlan dolgok mindig misztikusak. Olykor hihetetlenek is. Nem kételkedhetünk azonban, ha valamilyen módon mégis jelét adják létezésüknek. A rádióhullámokat közvetlenül, szabad szemmel soha nem fedezhetjük fel, önmagukban nem is érdekesek, ám a sorra megjelenő technikai eszközök jóvoltából mégis érzékelhették már a Titanic vészjelzéseit fogók, a Szabad Európa adásaira fülélők, a tévéorozat-függők, újabban pedig lételemükre vált például a mobiltelefonosoknak. Manapság új médium adja – szó szerint is – jelét a megdolgoztatott frekvenciaspektrumnak. Naná, hogy az internet!

A korábbi tömegszórakoztató eszközökkel, a rádióval és a tévével szemben az internet egyik legjelentősebb hozadéka az interaktivitás. Mivel már nemcsak befogadói vagyunk a felénk sugárzott jeltömegnek, hanem az parancsunkra érkezik, szükség van a kétirányú kommunikációra.

Nem újdonság ez a rádiótechnológiában, még akkor sem, ha eleinte (és bizonyos esetekben még ma is) a beszélgetésekben gyakran a „vége” (vagy a „vétel”) szóval váltogatták a felek egymást között az adás irányát. Megfelelő eszközök alkalmazása esetén már csak arra van szükség, hogy az egyik végpont (nevezzük adónak) egy internetszolgáltató legyen, a másik pedig értelemszerűen a felhasználó.

Nyílegyenesen a felhasználónak

Az elvi lehetőség valósággá válásához persze még sok feltételnek teljesülnie kell. Mindenekelőtt a frekvenciának, ami, mint tudjuk, korlátozottan rendelkezésre álló nemzeti kincs, rádásul nem ismeri a mesterségesen kijelölt országhatárokat, rendszerezetlen felhasználása tehát megkehetősen nagy károkat képes teremteni. Nem véletlen, hogy nemzetközileg szabályozzák a különböző sávok funkcióját, illetve egyeztetik a használatát az egyes országokban.

Kalózkodók persze mindig léteztek, de tételezzük fel, hogy a hazai internet-szolgáltatók törvényesen szeretnék működni. Ebben az esetben a fölfelzési sugárszárkór leggyakrabban a 2,4 (illetve 5,8) GHz körüli ipari frekvenciasávhoz folyamodnak, amelyre a nemzetközi szabályozó testület a 802.11 szabványban szabad felhasználást engedélyezett. (Ezzel működik például a mikrohullámú sütő is.) Éppen ezért erre a tartományra készülnek a rádiós internetelérést is biztosító szabványos eszközök. Egyedi engedéllyel használható még a 3,5 GHz-es sáv, amelyet néhány éve átvételezésértékesített a Hírközlési Felügyelet, így csak néhány szolgáltató tud élni vele. Vezeték nélküli hozzáférést kínál még a műholdas összeköttetés (jellemzően a 12 GHz-en), illetve a budapesti Antenna Mikro rendszerén az Antenna Hungaria. Léteznek kétirányú műholdas kapcsolatok, bár az alkalmazott eszközök miatt igencsak borsos áron. Az egyirányú műholdas elérési használatához az szükséges, hogy az előfizető rendelkezzen valamilyen egyéb internetes kapcsolattal (modem, ISDN, bérelt vonal stb.). Az AntenNet szolgáltatása szintén egyirányú, vagyis a jellemzően nagyobb sebességű letöl-

tést az Antenna Hungaria biztosítja, a feltöltéshez viszont alternatív csatornára van szükség. (A mobiltelefonban honos GSM és GPRS szintén vezeték nélkül kínál internetet, de ezzel – mivel a legfeljebb 48 kbps-os sebességével aligha nevezhető széles sávnak – most nem foglalkozunk részletesebben.)

A mikrohullámú rádiósugarak nyílegyenesen terjednek, ezért a két végpont között szaknyelven szólva optikai rálátásnak kell lenni. Mivel a szabvány alacsony, legfeljebb mindössze 100 mW sugárzási teljesítményt engedélyez, az adó és a vevő alig pár száz méterre lehet egymástól. Az előző feltétel tehát magyarul azt jelenti, hogy a vevőantenna helyéről szabad szemmel látni kell az adót. Ez oly mértékig igaz, hogy egy időközben (útközben) megnövé a akadályozhatja a forgalmazást.

Rádiós hálózatok esetén a hétköznapi ember nagyjából kétféle topológiát képzelhet el. A műsorszóró adók viszonylag nagy területet fednek le, körkörös sugárzással. (Jellemző, hogy a szuszuhullámon, amely jobban követi a földrajzi görbületeket, nagy távolságra, Magyarországról akár a Közel-Keletre is sugároznak műsorokat.) A rádiótelefonoknál a bázisállomás kifejezetten vált ismertté, több száz ilyen fedik le az országot – és a Földet – a mobilszolgáltatók. E két alkalmazásra különbözőségük ellenére is a tömeges, immár milliós nagyságrendű felhasználás a jellemző.

Ezekkel szemben az internetkapcsolat más jellegű és más konfigurációjú hálózatot igényel. A felhasználók gyakorlatilag megszámlálhatók, így rendszert nem a tömegesen sugárzott (telefonál egyedileg címzett) jelfolyamalak működnek, hanem minden egyes felhasználóhoz direkt (kvázi bérelt) vonalat építenek ki. Persze egy több tucat vagy több száz előfizetős mikro-

hullámú rendszerben szintén létezhet adóhálózat. Az internetközpontból körkörös, esetleg szektorsugárzókkal vagy pont-pont összeköttetéssel juttatják el a jelet a további átjátszópontokig (gerinc), esetleg direkt a felhasználóig (access point). Ha az átjátszókból ez tovább folytatódik, igen csak szövevényes rendszer alakulhat ki. A lényeg, hogy a végső szakaszban a felhasználó a szükséges vevőberendezéssel csatlakozhat a világhálóra. Ez azonban mégsem minden esetben a végső szakasz. Gyakori ugyanis, hogy társaságakat, csoportokat egyidejűleg, együttesen kötnek be. Ilyenkor (a kábel-tévéhez hasonlóan) külön hálózatot építenek ki, amelyen az egyes felhasználókhoz helyi (Ethernet-) kábelén jut el az internet.

A fehér foltok lefedésére

A mikrohullámú internet minőségéről, létjogosultságáról megoszlanak a vélemények. Az ellenérdekltek felek, vagyis az „alternatív” szolgáltatók – de esetenként még a szolgáltatók hatóság képviselői is – kifogásaitok hangsúlyozzák. A 3,5 GHz-es sávért tetemes pénzt fizető szolgáltatók azt nehezményezik, hogy mások ingyen használják hasonló célra a 2,4 GHz-et. Lehetőszik, hogy ezen a sávon nem lehet jó minőséget nyújtani, csak káros mértékű sugárzással. A Hírközlési Felügyelet kénytelen elismerni, hogy a 2,4 GHz-et bárki szabadon használhatja, de igyekszik ezt belső téri alkalmazásra korlátozni.

Az érdekeltek viszont azzal érvelnek, hogy az előírások betartásával is képesek jó minőségű szolgáltatást nyújtani, rádásul a széles sávval ellátatlan területek igényeit elégítik ki. A kábel-tévé és az ADSL jócskán hagy még fehér foltokat, s ha az Informatikai és Hírközlési Minisztérium célja valóban a széles sávú internet terjesztése, akkor

„Expresszvonal” mikrohullámon

nemcsak engedélyeznie, hanem ösztönöznie is kellene az alternatív mikrohullámú technológiával nyújtott szolgáltatást.

Elfogulatlan szakértők elismerik, hogy ez a technológia érzékeny a külső, például az időjárási hatásokra, nagyobb a karbantartási igénye. Bár a sok ajánlatban bérgért 98-99 százalékos rendelkezésre állás tűzöttnek tűnik, a 95 százalék mindenképpen tartható.

Nemcsak az ad létjogosultságot a mikrotechnikának, hogy valós igényt elégít ki, hiszen további előnyök érvelnek mellette.

Problémát csupán az okoz, hogy valóban ki kell építeni, hiszen nem egy már meglévő összeköttetés (kábeltvé, telefon) másodlagos kihasználásán alapul. A felhasználónál elvégzendő szerelési munka mennyiségét ráadásul nem lehet előre és egységesen meghatározni, hiszen az mindig a helyi adottságokon múlik. Épp ezért a létesítés a költségeknek is a legkritikusabb eleme.

Erre hívja fel a figyelmet *Galí Zsolt*, a RádióLAN ügyvezetője is. Mint mondja, az ügyfélnél szükséges bevezetések technikai paramétereit,

a válaszok igen eltérőek voltak: asztali USB-interfész saját antennával, panelantennák, 30-120 centiméteres parabolák, YAGI-antenna stb.) A megfelelő eszközök kiválasztása során óriási szerepe van annak, hogy a szolgáltató által üzemeltetett rádiós bázisállomások milyen messze találhatók a bekötésre váró, hálózathoz csatlakozni szándékozó ügyféltől, milyen az optikai és fizikai rálátás az adott pontokra. Az adottságoktól függ, hogy mikor milyen megoldást tudnak javasolni a szolgáltatók. Mindezek nagyban befolyásolják az árakat is.

A WDSL-nek (Wireless Digital Subscriber Line) is nevezett vezeték nélküli hálózati csatlakozási forma fizikai függetlenséget jelent bármilyen kábeltől (például a telefontól) és egyéb helyhez kötött csatlakozástól. Bár rendszerint fix végponton létesítik, rugalmassága révén gyorsan telepíthető, áthelyezhető, vagy akár ideiglenes pontok is kiépíthetők így (például konferenciákon, kiállításokon).

típusát, antennanyereségi tényezőit, a speciális mikrohullámú kábeleket és csatlakozók hosszát, a tartókonstrukciók nagyságát minden esetben az elsődleges helyi felmérés határozza meg. (Jellemző, hogy bár a táblázat összeállításánál rákérdeztünk a szükséges antenna paramétereire is,

Tarifák szélesre tárt olloja

A kliensoldali rádiós eszközök finanszírozása szolgáltatónként eltérő formában történhet. Egyesek a teljes költséget kifizettetik ügyfeleikkel, esetleg részletekben, más szolgáltatók saját tulajdonuként kezelik az eszközöket, és havi bérleti díjat kérnek. Gyakori, hogy külön

[illegible]

[illegible]

részletezés nélkül úgy fogalmaznak: a létesítés költségeit az egyszeri díj tartalmazza. Szükségeses (jobb) esetben pedig meghatározott idejű szerződéskötésnél eltekintenek az egyszeri létesítési díjtól.

A felhasználó rendszerint az egyszeri és havidíjas konstrukciókhoz szokott. A mikrohullámú csatlakozásra is ez a jellemző, ám az egyes szolgáltatók tarifáinál igen nagy a szórá. Ez vélhetően nem a szolgáltatás különbözőségeiből fakad, hanem a díjképzés módszeréből, illetve a létesítés költségének elszámolási módjából.

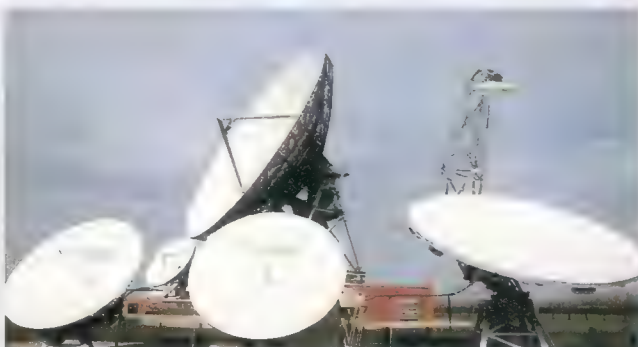
Épp ezért óvatosan kell kezelni a tarifákat, nem árt pontosan utánajárni, hogy mit tartalmaz az egyszeri díj, van-e külön eszközbérleti költség, és mit garatál a havidíj. Mint általában, a mikrohullámon is a sebességtől és a felhasználó típusától függ a havidíj. A különbségek itt nagyobbak a más technológiák-nál megszokottnál. Akad azokkal összemérhető (havi 10 ezer forint körüli) összeg is, de nem ritka ennek a többszöröse sem.

A sebességek néhol szimmetrikusak, néhol az ADSL-hez hasonlóan eltérő a feltöltési és a letöltési kapacitás. Bár általában nem ígérnek garantált sávszélességet, érdemes megtudakolni, hogy mi az elérhető minimum. A skála azonban színesebbnek mutatkozik, könnyebb az egyedi igényeket kielégíteni. Bár léteznek (az ADSL sebességeivel jó-részt megegyező) csomagok, de például minimumként megtalálható a széles sávba még aligha sorolható 64 kbps, illetve a túlsó végen a 3 Mbps is. (A technológia elvi maxi-

muma állítólag 54 Mbps, de ez a nemzetközi gyakorlatban is ritka.)

Esetenként (ám nem mindig) jól elkülöníthető az egyéni és az üzleti célú felhasználási ajánlat. Természetesen az üzleti a drágább, az ADSL-nél az előző számban már említett okok miatt (több használat, esetleg több gép csatlakoztatási lehetősége, szerver üzemeltethetősége). A díjak elemzésénél érdekesség-

megalkításak a Vezeték Nélküli Internet Szolgáltatók Magyarországi Egyesületét (Wireless Internet Service Providers Association – WISPA). Az előfizetők száma egyelőre csupán néhány ezer, a tényleges felhasználóké (a csatlakozó számítógépeké) ennek többszöröse lehet. A technológia ugyanis kiválóan alkalmas arra, hogy egy intézmény, vállalat, irodaház nagyobb sebességgel

ként egy új kategóriára bukkantunk, a kedvezményes diákcsomagra. (Azt nem tudhatjuk, hogy a diákigazolvánnyal kötött szerződés esetében hogyan ellenőrzik, ténylegesen ki csatlakozott a hálóra.)

Mikrohullám-lovaglás

A mikrohullámú technológia még újnak mondható az internetezésben, erre utal, hogy több, a kérdőívben szereplő szolgáltató mostanában kezd meg tevékenységét. Közülük jó néhányan összeálltak, hogy

csatlakozzon a netre, majd ott helyi Ethernet-hálózattal osszák el, illetve gyűjtsék össze a forgalmat. Rádadásul a táblázat adatait böngészve (és a korábbiakkal összehasonlítva) úgy tűnik, a magasabb sebességek felé haladva kezd egyre versenylépesebbé válni a vezeték nélküli internet. Ahol pedig nincs más lehetőség, ott sem érezhetik kirekesztve magukat az e-világból. Jellemző, hogy a legnagyobb mikrohullámú referencia-rendszerek a vidéki önkormányzatoknál, polgármesteri hivataloknál, iskoláknál működnek.

De a hullámok legfőbb fizikai tulajdonsága, hogy terjednek. Feltartathatatlannul. Lehet szórózní rajtuk. Hát rajta!

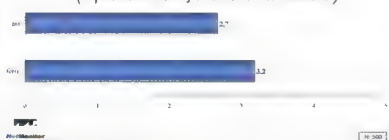
E-Európa

Múlt hónapban jeleztük, hogy az NRC Piackutató Kft. és a Taylor Nelson Sofres Hungary (TNS) legutóbbi, az Európai Uniót is érintő kutatásait kettébontottuk, a népszavazás napjaiban megjelenő újságban csak az e-kormányzati eredményekkel foglalkoztunk, és az EU-val kapcsolatos vizsgálatra inkább most térünk vissza. Most, amikor már bizonyosan nem sértjük meg a kampánycsendet, és amikor már megfelelő optikán keresztül nézhetjük azt az adatot, hogy az internetezők háromnegyede azt ígérte, biztosan, 14 százaléka pedig, hogy nagy valószínűséggel elmege szavazni április 12-én...

Mindebből két következtetés adódik: vagy nem mondanak igazat az internetezők, vagy kevesen vannak, és még 80 százalékos szavazati arányuk sem kompenzálta a nem internetezők nagymértékű távolmaradását. Nézzük, mit mutatott a felmérés egészében és részleteiben! Az internetezők többsége egyértelműen pozitív hatások vár a csatlakozástól mind saját maga, mind pedig tágabb, illetve szűkebb környezete számára. A kutatás eredményeiből az is kiderül, hogy az internetes társadalom (többnyire fiatal és iskolázottabb összetételéből fakadóan) nyitottan, a kínáló lehetőségeket kihasználva, aktív szemléletmóddal közelít az Európai Unióhoz. Az EU-val kapcsolatos ismereteiket a kutatás résztvevői erős közepesre értékelték. Az ötfokozatú skálán a leggyakrabban választott érték a semleges 3-as volt. A szubjektív értékeléseket tovább vizsgálva az is látható, hogy nem igazán lehet tudásukban magabiztos csoportokat elkülöníteni. Igaz ugyan, hogy a férfiakhoz, a fővárosban és a megyeszékhelyeken élőkhöz, illetve a felsőfokú végzettségűekhez némileg magasabb átlagértékek tartoznak, ám ezek a különbségek nem túl jelentősek.

Hogyan ítéli meg Ön az Európai Unióval kapcsolatos ismereteit?

(ötfokozatú skála, a nemek tekintetében)

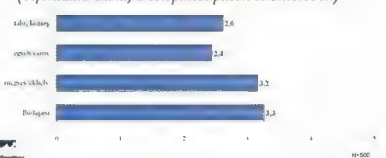
Hogyan ítéli meg Ön az Európai Unióval kapcsolatos ismereteit?

(ötfokozatú skála, az iskolai végzettség tekintetében)

Hogyan ítéli meg Ön az Európai Unióval kapcsolatos ismereteit?

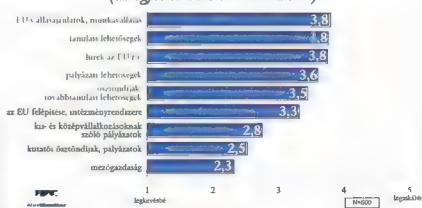
(ötfokozatú skála, a településtípusok tekintetében)

Azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy az internetezőknek mely témákban lenne szükségük információra, jól látható, hogy a lista éllovasai az uniós munkavállalási és tanulási lehetőségek. Különösen érdekes ez az eredmény akkor, ha felidézünk a magyar munkaerő immobilitásáról szóló elméleteket és statisztikai adatokat. Aligha kétséges, hogy a magyarországi internetezők – egyelőre igen szűk – csoportja sok szempontból különbözik az ország többségétől, azaz (jelenleg mindenképpen) az EU-val kapcsolatos nyitottság és aktív hozzáállás képviselője. A fokozott érdeklődést jelzi az uniós hírek igen magas átlagértéke is.

Leginkább milyen jellegű uniós információkra lenne Önnek szüksége?

(az egyes válaszok százalékában)

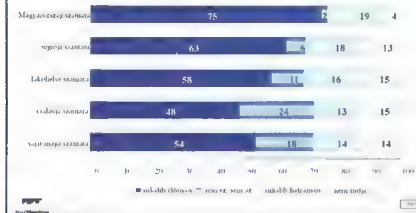
Ez a fajta lelkesedés azonban nem párosul feltétlenül hurráoptimizmussal. Általános tendencia, hogy a válaszadók úgy gondolják, az országnak inkább lesz előnyös a csatlakozás, mint saját

ink felmérése

maguk, illetve közvetlen környezetük számára. Érdemes azt is megjegyezni, hogy a tágabb környezet (azaz az ország vagy a régió) felől a szűkebb környezet felé haladva egyre nő azoknak a száma, akik szerint sem előnye, sem pedig hátránya nem lesznek a csatlakozásnak, sőt a legtöbben magát az országot féltik, hiszen 19 százalék azoknak a pesszimistáknak az aránya, akik a majdani csatlakozást hátrányosnak tartják Magyarország jövője szempontjából. Itt azonban nem lehet említés nélkül hagyni a média szerepét sem, hiszen az ország sorsának megítélésakor csupán 4 százalék a dönteni nem tudók aránya, míg minden más – a mindennapi hírekből és információkból közvetlenül csak nehezen vagy egyáltalán nem levezethető – esetben ennek három-négyszerese.

Véleménye szerint a csatlakozásnak milyen hatása lesz...?

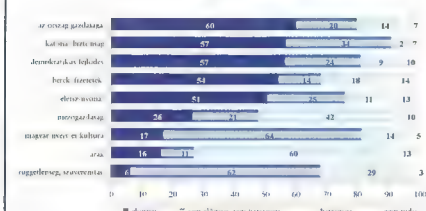
(az egyes válaszok százalékában)

Hosszú évek óta jellemző vélekedés, hogy az ország lakossága az uniós csatlakozástól leginkább a gazdasági fellendülést, a nyugat-európai életszínvonal elérését várja. A hazai internetezők esetében sincs ez másképp, hiszen 60 százalék véli úgy, hogy a gazdaság egyértelmű hasznélvezője lesz az integrációnak. Látható azonban az is, hogy a közvetlen anyagi jólét mellett igen előkelő helyen szerepel a katonai biztonság (amely jogilag valójában inkább a NATO-tagságból következik), illetve az ország demokratikus fejlődése, azaz a tagság nem közvetlen gazdasági hatásai.

Véleménye szerint a csatlakozásnak milyen hatása lesz az alábbi területeken?

(az egyes válaszok százalékában)

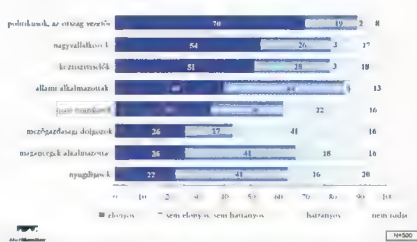

Kik ényes és sokszor hangoztatott ellenérv az ország szuverenitása, illetve a magyar nyelv és kultúra féltése – ám a válaszok alapján ezek nincsenek különösebb veszélyben. Az előbbire vonatkozóan 29 százalék hátrányosnak, míg a döntő többség, 62 százalék semlegesnek tartja a csatlakozást. A nyelv és a kultúra esetében még kisebb, 14 százalék a negatív hatásokat említhető aránya.

Kik azok, akik magabiztosan várhatják az elkövetkezendő néhány évet? A válaszok alapján – amelyek természetesen csupán vélemények – leginkább kifizetődőnek a politikusi pálya bizonyul majd, de viszonylag kedvező kilátásokra számíthatnak a nagyvállalkozók és a köztisztviselők is. Nem sok jóval kecsegtet azonban a jövő a mezőgazdasági dolgozók esetében, sőt a magáncégek alkalmazottai, az ipari munkások és a nyugdíjasok sem lesznek egyértelműen nyertesek a csatlakozásnak.

Véleménye szerint a csatlakozásnak milyen hatása lesz az alábbi csoportok számára?

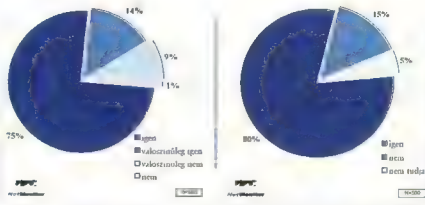
(az egyes válaszok százalékában)

Végezetül lássuk, hogy a szavazás előtt néhány nappal mit ígérték szavazási hajlandóságukkal és a szavazás módjával kapcsolatban az internetezők!

Elmegye-e szavazni?

Iggennel vagy nemmel fog szavazni?

Dj. Sterbinszky

Az ötprocesszoros lemezlovas

Sterbinszky Károlyt, aki Magyarországon a leghíresebb disc-jockey, már gyerekkorában utolért a high-tech világa, és azóta sem tud – sőt nem is akar – szabadulni tőle. A számítógépes játékok magadollója, munkájához sokat használja a netet. Nagyon nagyon jó dolga az internet – véli, sőt mivel egyik fellépésről rohan a másikra, és sokat utazik autójával, kénytelen még a fagykorszorúbb dolby surround házimozirendszerrel is felszerelni neki a Clarion. A harminceves lemezlovasnak a közelmúltban újult meg a honlapja, a www.sterbinszky.hu, s ez jó alkalom volt arra, hogy azt is megkérdezzük tőle, mi is valójában a lemezlovas. Showman? Zene?

„A két lemezjátékos mint két hangszert használjuk. Egy-más után több számot összekeverünk, összemixelünk. Néha-hányan egyfajta showman szerepkört is betöltenek, azaz a mulatni vagyokat élőszóban is szórakoztatják, én azonban inkább a zene minőségére figyelek, úgyhogy inkább csak beköszönök az elején, és utána rábízom a közönséget a zenére.

Sterbi, ahogy sokan nevezik őt, nem most lett híres, lemezlovasi pályafutása körülbelül 14 éve kezdődött, amikor a Moment diszkó dj-jeként bebizonyíthatta, milyen otthonosan is mozog a funky, a soul és a rap világában. Úgy érzi, ez volt az egyik legfontosabb merítődő-híressé válása után, hiszen szombatonként már akkor is 1500-1600 ember mulatott az ő segítségével arra az iránymutató szubkulturális zenére, amelyet azon a szórakozóhelyen játszottak.

Valószínűleg kevesen tudják róla, hogy akár programozó is lehetett volna, hiszen a számítógépek világába már diákkorában, még a zene

Nyomtasson feketén – ingyen!

www.okihu.hu

http://www.okihu.hu

címlapsztor **ink**

klubok meghódítása előtt belecsempent, és azóta is a gépek, a modern eszközök szerelmese.

„Első tapasztalataimat egy HT 1080Z típusú gépen szereztem, amely magyar fejlesztésű, monokróm iskolai komputer volt, az akkoriban elmaradhatatlan kazettás egységgel (oldmachines.tripod.com/hua_ht_1080z.htm). A suliban a szünetben folyton ezen logtunk, a Galaxy nevű ufóklevés programmal többen is játszottunk, így komoly versengés alakult ki, hogy ki lesz a nyerő. Azóta a játékok megszállottjai vagyok. Aztán jött a VC20-as gép, amely komolyabb irányba is elvitt. Ezen elkezdtem BASIC nyelven programokat írni. Készítettem egy mai szemmel talán megmosolyogni való, akkor viszont jópofának számító karakteres autószimulátort. Néhány speciális karakterből rajzolta meg a programom az autót és a terepet, s rajta kellett maradni a jelekből megrajzolt úton a kocsival. Lényegében teljesen magamtól, illetve egy korabeli újságból tanultam meg programozgatni. Később aztán Commodore 64-esre ültem át,

gadott a Moment diszkó, s szép lassan jött a többi is. Szóval évekig szinte alig volt kapcsolat a számítógéppel, mígnem körülbelül 2 éve ismét visszaceppentem ebbe a világba, amikor sequencerként komputert kezdünk használni a zenei munkákhoz. Manapság már nincs olyan stúdió, ahol ne lenne számítógép, sőt egyre gyakoribb, hogy még az akusztikus hangszerek hangját is komputerrel állítjuk elő.”

Néhány égerkattintás, és kész is a muzsika... Nem vezet ez oda, hogy teljesen elégedjünk a zenei világgal?

„De. De miért ne? Nem kell ettől tartani! A gépek egyébként nagyon megkönnyítik a stúdiómunkálatokat, hiszen nem ritka, hogy 20 perc alatt meg tudom csinálni azt, ami a hagyományos módon több órába telne, persze nem ilyen minőségben... Ugy hírlík, Sterbinszkyt otthon a legmodernebb számítógépek

több fajtájú, ECC Rambus Kingstone. A munka jellegéből adódóan elengedhetetlen, hogy a gép stabil legyen. Két masinát a zenei munkákra használunk, a harmadikat pedig csak **internetezésre**. Azzal, amelyiken a zenei anyagaim vannak, ugyanis kerülöm a kapcsolatot a külvilággal, így próbálom megvédeni a fontos állományo-

játékszenvedélyem pedig nem laukadt. A gimnáziumi évek alatt elkezdtem diszkózni, és így derekba tört a programozói karrier, hiszen 16 évesen elra-

várnak, amikor hazayiszi az a járgány, amellyel az országot, a világot járja.

„Összesen **négy számítógéppel dolgozom**, ebből kettő dupla processzoros. Három PC-m van, amely Dual Xeon 2,8 GHz-es processzorral szerelt, és a memóriája is a lehető legmegbízha-

kat. A negyedik egy 2,4 GHz-es Sony Vaio notebook, ezt több dologra használom. Néhán szoktam játszani, de főleg akkor praktikus a hordozható számítógép, amikor vidéki vagy külföldi útra megyek, hiszen rá tudom kötni az autóban lévő **térhatalú hangrendszerre**, és akár zenei munkákat is tudok végezni útközben” – avatott be Sterbinszky, sőt még azt is elárulta, hogy az otthoni zenei munkákhoz használt számítógépekre két-két 24 colos monitor van rákötve, de hamarosan egy harmadik megjelenítő is csatlakozik a sequencerként funkcionáló számítógépekhez. Olyan kulcszsatitkokat is elárulta, hogy valamennyi komputerén **Windows XP** található, illetve az is különleges, hogy a már említett autóban nemcsak zenehallgatásra, de DVD-filmek nézésére is lehet

tóság van, természetesen kiváló terhatású hangzással. Dj. Sterbinszky számára ez a kikapcsolódás egyik formája. Kedvenc számítógépes játékaik, főleg az Age of Mithology nevű stratégiai szoftvert, ahogy szabadideje engedte, végigjátszotta. Jól ismeri a Settlers, a Command and Conquer és az

képpen föllep a netre megnézni, érkezett-e levele, ám már megrendelte a nagy sebességű

ADSL-kapcsolatot is, úgyhogy hamarosan még könnyebben tud majd internetezni.

És hogy mire használja a hálót?

Természetesen elsősorban

a zenével kapcsolatos munkákhoz.

Például a kiadókkal, előadókkal, producerekkel, más

dj.-kkel kapcsolatos információkat keresem meg.

Elégé céltudatos netező vagyok, azaz meghatározott témák után kutatok.

Mondjuk egy-egy turné előtt a hálón tájékozodom az utazással

kapcsolatosan, vagy a Google-ben

a kedvenc autómárkámról, a BMW-ről

szóló információk után böklázdom.

S persze sokat e-mailezek.

Nagyon-nagyon jó dolog az internet.

Felugrok, ha egy megbeszélésen valakiről kiderül,

hogy nincs e-mail címe.

Hogyan kommunikáljak vele?

Faxolgassunk egymásnak? Meg

lehetősésem körülményes, kinek van

arra ideje? Úgyhogy marad az e-mail.

rendkívül leegyszerűsíti a kommunikációt,

és ezáltal az egész életet megkönnyíti.

Ezek után nem véletlen, hogy naponta

50-100 e-mail biztos megfordul

a postafiókomban a munkámmal kapcsolatosan.

Elektronikus levélben érkeznek a különböző zenei adatok is,

például hogy egy-egy zenénket hányszor és hol játszottak.

Tavaly született meg Sterbinszky honlapjának első változata,

amely már akkor is a legmodernebb technikákat

hasznalta fel.

Azóta alig egy év telt el, de már is megjelent a weboldala újabb verziója, amely eltérő külsővel és kibővített tartalommal érhető el. Vajon mi indokolta a gyors változást? Az első változat indulásakor a dj. azt nyilatkozta valahol, hogy évente legalább egy vizuális frissítéssel számol, mert nem szeretné, ha megúrná a honlapot a látogatók. Ez lenne az ok?

„Többről van szó: a korábbi lapnak voltak hiányosságai, sok fejleszteni valót maradt, aminek a nagy részét most elvégeztük. Ezenkívül azért volt fontos az új verzió, mert szeretnénk volna egy még szebb képi világot internetkibővíteni. Ezt egyébként már egy szerkesztői rendszerrel is módosítani lehet, vagyis egy szerényebb és ezáltal gyakoribbá válhatnak a frissítések, remélhetőleg a publikum nagy öröme. A mostani, 2-es verziójú honlapot egyébként több mint négy hónapos fejlesztés előzte meg, azt megelőzően pedig majdnem

Az ötprocesszoros

Dj. Sterbinszky

ehhez hasonló többi programot is. Azonban nagyon is ad az egészséges életmódról: rendszeresen edz, meghozza igen keményen. Ez nem szórakozásnak tekint, hanem fontos kötelességnek, amelynek egy egészséges embernek eleget kell tennie. Egyébként a kocsiól még nem internetezik, de tervezi, hogy a közeljövőben mobilinternet-szolgáltatást is igénybe vesz, hiszen ehhez lényegében már minden eszköze megvan. Elsősorban otthonról kapcsolódik a világhálóra. Jelenleg ISDN-vonalat használ, amellyel körülbelül kétóránként minden-

címlapsztori **i n k**

egy évig dolgoztak a pontos honlapstratégián.

A modern, sokat tudó oldal két programozó, Berger Dániel és Kovács Gergő készítette el, aki természetesen folyamatosan egyeztetett a lemezlovassal. A honlap egyik különlegessége a **skinváltás lehetősége**. Ez azt jelenti, hogy a látogatók beállíthatják, milyen külsővel jelenjen meg a site – akár a régi arcukat is bekapcsolható. Sterbinszkyék ennek kapcsán pályázatot fogtak kiírni: a látogatóktól skinnek elkészítését várják majd, akik cserébe

értékes ajándékokat kapnak. Persze vannak letölthető operátorlogók, csengőhangok, saját fejlesztésű médialejátszó, illetve egyéb extrák Sterbinszky egyébként elégedett a www.sterbinszky.hu látogatótsággal:

„A legjobb nap a szerda, amikor a **fixxy rádióban** 16-tól 17 óráig hallható vagyok. Ilyenkor mindig nagyon megugrik a látogatók száma a letölthető tracklista miatt. Épp a közeljövőben szándékozik beindítani egy önálló **webáruházat** is, ahonnan Sterbinszky-CD-ket, plakátokat, matricákat, pólokat, pulóvereket stb. lehet majd rendel-

ni. Közvetlen üzleti profitra ebből nem kíván szert tenni, az árukat önköltségi áron lehet majd beszerezni – legalábbis ezt ígéri –, arra viszont számít, hogy sokan fognak rendelni a cuccokból).

Az internetnek egy hátránya van, de az őrási! Ha elkezded, biztos, hogy **nem tudod abbahagyni**” – állítja Sterbinszky, aki a világháló leg-nagyobb előnyének a **gyors információáramlás lehetősége**t tartja. A honlapjáról elérhető fórum segítségével például ki tudott alakulni egy olyan rajongói klub, amelynek tagjai rendszeresen visszatérnek, és beszélgetnek. A weblap a hasonló gondolkodásúakat, Sterbi rajongói is összehozza, **barátságok alakulnak** ki. Maga a lemezlovas egyébként szabaddíó hiányában nem szokott hozzászólni a remákhoz, de figyelemmel kíséri a fórum életét. Egyébiránt pozitívan csalódott az internetesekben: tavaly, az első választás beindulásakor attól félt, hogy majd elárasztják a weblapot a mocskolódo hozzászólások. Azóta beindította a fórumot, de eddig meg nem érkeztek efféle, nyomdafestéket nem tűrő szidalmak. Kritika persze igen, de annak kimondottan örül.

„Minél később kezd el valaki fölfedezni a netet, annál nagyobb veszteség éri. A most 17 hónapos lányomat például biztos, hogy **nem fogom elhárítani** tőle. Nem látom értelmét a tiltásnak. Ő már az internettel együtt nő fel, már most nagyon kedveli a számítógépeket.

Te is utálod azokat a ronda kereteket?

A beugró ablakokkal két baj szokott lenni. Az egyik, hogy beugranak, a másik, hogy rondák a vastag fejléccel meg az ormótlan gördítősávokkal. Most megmutatjuk, hogyan lehet gracilisebb és mindenféle full extrákkal felszerelt beugró ablakokat előállítani. Csak figyelj!

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király, úgy hívták, *Bill Gates*. Ez a király az IE 4-gyel bevezette a **fullscreen** nevű csodálatos találmányt a népek örömére, amely megfosztotta őket minden navigációs lehetőségtől, s ezt előszeretettel alkalmazzák azóta is az internet rámenősebb egyedei. De a bölcsek azt mondták, a tudomány fejlődik, nem tétovázhatunk, csak mert valamit rosszra is lehet használni. Jó emberek hát megpróbálták a népek jobbulására felhasználni ezt a **fullscreen** dolgot.

Arra gondoltak, mi lenne, ha a **fullscreent** – megőrizve keret nélkülségét – valahogy összezsugorítanák, és akkor már gusztusos beugró ablakokat lehetne belőle kihozni. Mert már akkoriban is utálták ezeket a vaskos, erőszakos ablakokat. A dolog triviálisnak tűnt.

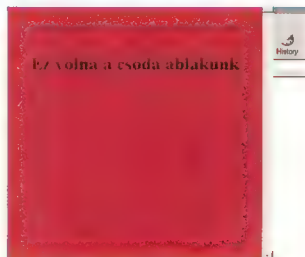
Az egyszeri ember elsőre azt mondta: megadom a **fullscreen** paramétert, de rögtön adok neki egy kisebb méretet, lelitom a scrollbart, és meg is vagyunk.

```
<script language="JavaScript">
function nyit()
{ablak=window.open("hopp.htm","",fullscreen,width=200,height=200,scrollbars=no")}
</script>
```

De biz nagyot tévedett! Kapott egy tele képernyőt. Na jó, mondták erre a finesebbek, átméretezzük az így létrehozott ablakot. Jöjjön tehát az

`ablak.resizeTo(200,200)`

Ennek hatására kaptak egy keret nélküli ablakocskát, de abban sem volt sok köszönet: bal oldalt ott maradt a gördítősáv, ami az istennek sem tudott elmúlni onnan.

Sok-sok okos ember törte a fejét éjszakákon át, mit lehetne tenni.

De hiszen, mondták az egyik, van nekünk az a **frame**-ünk, amellyel leltíthatjuk a kereteket! Nosza, összefabrikálták a következő kiegészítést:

```
var ablak_frameString=""
"<html><head>" +
"<title>" +ablak_title+"</title></head>" +
"<frameset rows='*,0' framespacing=0 border=0 frame-
border=0">" +
"<frame name='top' src='"+hopp.htm+"'>" +
scrolling=no">" +
"<frame name='bottom' src='about:blank'>" +
scrolling='no'>" +
"</frameset></html>"
```

```
ablak.document.open();
ablak.document.write(ablak_frameString);
ablak.document.close();
```

A furfangos kópék ugyanis azt találták ki, hogy a lekcisnyített ablakba olyan keretleírást (**<frameset>**) tesznek bele, amely egy nulla kiterjedésű keretet meg egy másikat ír le, amely viszont elfoglalja az egész ablakot, de neki le van tilt-

va a gördítősávja. Az ablakba betöltendő cucc, vagyis fájl ennek a keretnek léssen a forrása (**src=...**). Volt is nagy ujjongás és hejehuja, amikor először megnyitották az ablakocskát, s lássatok csudát, nem volt már sehol a gördítősáv. Most már csak azt kellett elérni, hogy az ablakocska ne csússzjon a bal felső sarokban, mint egy riadt kis állatka:

ablak.moveTo(200,200);

És működött! Az ablakocska immáron keret nélkül, immáron akkorában, amekkorában akarták, és immáron oda ment, ahova küldték. Örvendeztek is a népek.

Ám egy nap öreg vándor érkezett, aki sok országot megjárt, mire elért ide, Internet Explorer-országba. Mikor meghallotta a csodaablakot, megcsóválta a fejét. Elmondta, hogy él valahol messze egy piciny kis népecske, a netscape-esek népe, azoknál ez az ablak nem fog működni. Összedugták a fejüket a bölcsek, és kiokumálták, hogy akkor biz muszáj a kódhoz hozzáigyeztetni egy olyan részt, amely az elmaradottabb netscape-es embereknek is láthatóvá teszi az ablakot az ő módjukon.

Végül is a teljes kód, amelyet összeadtak, így nézett ki:

```
<script language="JavaScript">
var ablak_IE=document.all?true:false;
var ablak_toltelek="<html><head>"
"<title>"+"</title></head>"
"<frameset rows='',0' frameborder=0 border=0 frame-
border=0>"
"<frame name='top' src='"+hopp.htm+"'
scrolling=auto>"
"<frame name='bottom' src='about:blank'
scrolling=no>"
"</frameset></html>";
function open_ablak(){
if (ablak_IE){
ablak=window.open("","", "fullscreen");
ablak.resizeTo(300,300); ablak.moveTo(100,100);
ablak.document.open();
ablak.document.write(ablak_toltelek);
ablak.document.close();}
else
{ablak=window.open(" hopp.htm","", "
scrollbars,width=300,height=300");
ablak.resizeTo(300,300); ablak.moveTo(100,100);
};}
</script>
```

Hogy senki össze ne tévesse az egyes és kettes idézőjeleket, utóbbiakat pirossal írták a népek. Az egyszerűbb emberek persze nem tudták, hogy a kódban a számok tetszés szerint átirhatók másra, csak majmolták őseik kódját, de te bizonyára már tudod, hogy ezek a számok nem öröktől adóttak.

Sok évszázadig jó is volt ez így. Ám aztán jöttek az örök újtók. Hogy ha valaki többször visszatér a földre vagy oda, ahol a ravasz ablakocska lesben áll, miért pattanjon fel neki mindannyiszor, mint az unalomig ismert rossz tréfa. Az okosok akkor azt mondták: csinálunk egy cookie-t, abba beleírjuk, hogy „ablak már vót neki”, és akkor többet nem kapja meg, még ha szeretné, akkor sem. Úgy is lett, nagy derekasan nekiláttak a cookie megtervezésének.

Olyan cookie-t fundáltak ki ezek a bölcsek, hogy az a bön-gésző bezárásával törlődjön is.

Na, az új kiegészítő így nézett ki:

```
<SCRIPT language=Javascript>
function setCookie() {
cookieName = "mar_volt"
document.cookie = "cookieName="+cookieName}

function readcookie(name)
{if (document.cookie.indexOf(name)!=-1)
return true }
</script>
```

Hogy ezt használni tudják, az ősi programot, amit most nem írok ki teljesen, csak feljebb kell emeled kissé a tekinteted, hogy lásd, kiegészítették a következőképpen:

```
function open_ablak(){
if (readcookie("mar_volt")) {}
else
{
if (ablak_IE){ setCookie();

(itt a fenti program folytatása)

}
```

Amit kékkel írtam, azt szúrták be a régi programba. Ettől aztán az egy website felkeresésekor már csak egyszer dobta elő a mégoly hercig ablakocskát. Persze ugyanezt be kellett tenni a Netscape-ország lakóinak szánt program-részlet elé is:

Te is utálod azokat a ronda kereteket?

```
if (readcookie("mar_volt")){ }
else
{
  { setCookie();
    ablak=window.open("hopp.htm", "", "scrollbars,width=300,height=300");
    ablak.resizeTo(300,300); ablak.moveTo(100,100);
  };
}</script>
```

Bízom benne, hogy ha őseink eligazodtak ebben, akkor te is érted, melyik részt emeltem most ki (a vége is elég áruklódó).

És mitől fog ez egyáltalán működni?

Hopp, Internet Explorer-ország lakói erre is gondoltak. Az egyik megoldás az volt, hogy csináltak egy linket, és ha valaki rákattintott, akkor jött be az ablak:

```
<a href="javascript:open_ablak()">Kattints ide!</a>
```

Mások nem bízták a véletlenre, hanem amikor oldaluk betöltődött, (ziben bepattintották az ablakot:

```
<body onLoad="open_ablak()"
```

Voltak, akik külön örömet lelték abban, hogy amikor a gyanakvó webőspolgár megérkezik a website-ra, s megnyugodva tapasztalja, hogy semmi orvátmadás nem leselkedik rá, akkor ugrik elő ördögfiókaként az ablak. Erre az alattomos megoldásra a következőt találták ki:

```
<body onLoad="setTimeout('open_ablak()', 10000)"
```

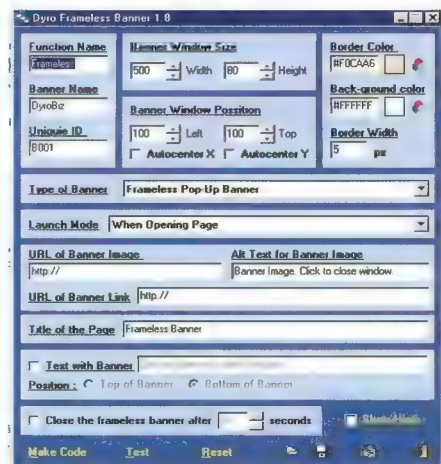
Aztán a régi korok lovagiassági szabályai megkövetelték azt is, hogy ha már megnyitunk egy ablakot, zárjuk is be. Pláne, hogy ezeken a speciális ablakokon már nincs ott a szükséges x, amire kattintva el lehet küldeni azokat melegebb égtájkára. Ezért íratlan szabály, bár épp most foglalom írásba, hogy az ablaknak tartalmaznia kell a „Bezár” gombot vagy linket. Mint tudjuk, egy ilyen link ósdiók óta a következő kis programot rejti magában:

```
<a href="#" onClick="top.window.close()">Bezár</a>
```

De ahogy a megnyitást lehet időzíteni, úgy a bezárást is: egy kis időzítőt kell elhelyezni a megnyíló ablak belsejében:

```
<body
onLoad="setTimeout('top.window.close()', 10000)">
```

Persze a modern kor embere is felfedezte az ilyen ablakok használhatóságát, és már külön programokat gyártanak erre. Például a Copperflow Easy Popup Generator (www.copperflow.com) vagy a Frameless Generator a www.codebrain.com-tól, de itt van a **Dyro Frameless Banner** is, amit bármikor megvehetsz tíz dollárért a www.dyro.biz címen. Ám nem érdemes, mert mi itt elmondtuk ugyanazt. (A programok demói a CD-nken remélhetőleg megtalálhatók!)

És persze ne nézz baleknek: ha az újság árát kivettém erre az oldalszámról, akkor akárhogy is számolom, jössz még nekem legalább 2800 forrncsival. Ha lehet, átutalással kérem.

Ne csak üljünk a gép előtt, tornázzunk is!

Aki sok időt tölt a számítógép mellett, jó, ha ügyel pár dologra, a komputerrel dolgozni ugyanis fárasztó. Fontos a jó minőségű monitor, a megfelelő székek. Célszerű az ülőalkalmatosságot úgy beállítani, hogy hátradőlve, kezeinket a karfán nyugtatva is jól lássuk a képernyőt, annak feliratait. Lényeges, hogy kényelmesen elérjük a billentyűzetet, könnyedén tudjuk használni az egeret. Időnként nem árt az egér és a billentyűzet helyét változtatni – az egyhangúan ismétlődő mozdulatok hosszú távon károsak az ízületekre. Az alábbi írásban ezekkel a kérdésekkel foglalkozunk, természetesen ezekhez is az interneten hozzáférhető háttér-információkat ajánlva.

Magunktól is érezzük időnként, hogy fel kell állnunk a gép mellől – a szakemberek szerint ezt húszpercenként tanácsos megtennünk, miközben nyújtózkodunk néhányat, és teszünk pár lépést a szobában, az irodában. A képernyőfigyelést végző munkavállalóknak a fokozott figyelem követelménye miatt óránként 10 perc munkaszünet jár az 57/1997. szá-

mú népjóléti miniszteri rendelet alapján. Fontos, hogy ez a szünet össze nem vonható, s ha ügyesen gazdálkodunk vele, akkor egész-

günk védelmét szolgálja, például a számítógépes tornák beiktatásával. Gondoljunk elsőként a **szemünk** egészségére – munka közben is célszerű tízpercenként néhányat sűrűben pislognunk, és időnként nézzünk a szoba legtávolabbi pontjaira. Tornáztathatjuk a szemünket úgy is a munkaszünetekben, hogy magunk elé képzünk egy nagy négyzetet, és egymás után háromszor megnézzük a négy sarkát. Ismételjünk meg

12 tibeti a számítógép előtt

Néhány évvel ezelőtt könyveket, videokazettákat adtak közre annak a tizenkét tibeti gyakorlatnak a kapcsán, amelyről szinte csodákat regéltek: mennyire megőrzik az egészségét, milyen módon segítik a fiatalság megtartását. Elkészült a „tizenkét tibeti képernyős” is: a gyakorlatokat dr. Martin Donner ortopéd szakorvos, ortopéd sebész állította össze. Dr. Hódos Tibor szerint a „tizenkét tibeti képernyős” segít abban, hogy fitteq maradjunk a rövid izomfeszítő és -lazító gyakorlatok egymást követő sorával, ezek ugyanis ösztönzik az izmok energiaellátását és anyagcseréjét.

Minden gyakorlatot 10-15 másodpercig kell végezni, fontos, hogy lassan és mélyen lélegezzünk (tehát nem árt egy jól kiszellőztetett helyiség), és minden egyes gyakorlat után szükséges az állva végzett lazító mozgás.

A gyakorlatok rajzai itt találhatóak a neten:
www.medlist.com/HIPPOCRATES/I/5/310.htm#Tab1

Részletes leírás olvasható ebben az egészségvédő cikkben:
www.medlist.com/HIPPOCRATES/I/5/310.htm

Ne csak ülünk a gép előtt, tornázzunk is!

a gyakorlatot fordított irányban is, szintén háromszor.

Nyakunk izmai megmerevedhetnek, ezért fontos a nyaktorna. Körözzünk lassan, erőteljesen, lefelé, oldalra és hátraajátva a fejünket, legálább ötször, majd ismételjük meg fordított irányban is. Aztán hajtsuk finoman a fejünket a jobb vállunkhoz ötször egymás után, majd ugyanezt ismételjük meg bal oldalra is. Kipróbálhatjuk az állcsúsztatást: csúsztassuk a fejünket finoman hátra, de kizárólag egyenesen, függőlegesen, ne mozduljon a nyakunk. Tartsuk ki, amíg tízig számolunk, és tartsuk vissza a lélegzetünket. Ismételjük meg háromszor egymás után. Elvégeztük az állcsúsztatást előre is.

Karunknak, vállunknak szintén jól jöhet a torna. Állva nyújtózkodjunk a mennyezet felé, karjainkat váltogatva. Azután csak az egyik kezünket nyújtjuk felfelé, magunkban számoljunk tízig, és tartsuk ki. Ismételjük meg ezt a másik kezünkkel. Lassan körözzünk a vállainkkal háromszor előre, illetve hátra. Majd az úszók bemelegítését utánozva – bizonyára sokszor láttuk már, amikor a startkőre készülődnek – lógassuk lazán a karjainkat, s könnyedén rázogassuk a kezeinket vállból és

Az egészségügy miniszter 50/1999. (X. 3.) EüM-rendelet

Részlet a Magyar Közlöny 1999/97. számából (6193-6195)

A képernyős munkahely kialakításának minimális követelményei

1. Berendezések

1.1 Általános rendelkezés

A képernyős berendezést úgy kell kialakítani, üzembe helyezni, illetve üzemben tartani, hogy rendeltetésszerű használat esetén ne jelentsen egészségi kockázatot vagy balesetveszélyt a munkavállalók számára.

1.2 Képernyő

...

d, A képernyő a használó igényeinek megfelelően legyen könnyen és szabadon elfordítható, dönthető.

e, Biztosítani kell külön monitorpólc vagy állítható asztal használatát.

f, A képernyő legyen mentes olyan tükröződéstől és fényvisszaverődéstől, amely a használónak kellemetlenséget, látási nehézséget okozhat.

1.3 Billentyűzet

...

b, A billentyűzet előtt legyen elég hely ahhoz, hogy a számítógép-kezelő kezét és csuklóját megtámaszthassa.

...

1.4 Munkasztal vagy munkafelület

...

b, A laptartó legyen állítható és a használó számára kényelmes olvashatóságot biztosítható helyzetben rögzíthető.

1.5 Munkaszék

a, A munkaszék legyen stabil, továbbá biztosítsa a használó könnyű, szabad mozgását és kényelmes testhelyzetét.

...

d, Igény esetén lábtámaszt vagy saroktámaszt kell biztosítani.

Forrás: www.erg.bme.hu/emanial/2001/tothjasper/magykozl.htm

Számítógépes TORNA

Vállkörzés 3x

Négyzetzés 3x

Kar fel és hátra 3

Állcsúsztatás 10

Könyök hátra 10

Fejhajlítás 10

Karrázgatás 3x

Háthajlítás 10

Csuklójajlítás 3x

Karokat fel 10

Ujjnyújtogatás 3x

ízületeink

Karemelés

Előrehajlás

Oldalra dőlés

Elfordulás

Csuklótorna

Tenyérnyomás

Bokatorna

Homloknyomás

Tarkó

Halánték

Halánték

Előrefordulás

könyökből. Közben az ujjainkat is rázzuk. Csináljuk ezt mintegy tíz másodpercig. Folytathatjuk a kéztornával. Nyújtuk előre a karjainkat, csuklónkat fordítsuk lefelé, majd finoman, lassan hajlítgassuk a csuklónkat hatszor-hétszer le és fel. Ezután körözzünk a csuklóinkkal hatszor-hétszer balra, illetve jobbra. Tornáztassuk meg az ujjainkat is. Karjainkat lógassuk lazán a testünk mellett, majd szorítsuk lassan ökölbe a kezeinket, azután nyújtjuk ki az ujjainkat. Ismételjük meg három-

szor. Ez követően nyújtjuk ismét előre a karjainkat, és erőteljes ökölbe szorításokat, tenyérkinyitásokat végezzünk hatszor-hétszer.

Szükségünk van erős hátizmokra is, ezért nem árt, ha a hátunkat szintén rendszeresen tornáztatjuk. Kulcsoljuk össze a hátunk mögött a kezünket, és kezdjük óvatosan mind magasabbra és magasabbra húzogatni, de úgy, hogy tartásunk egyenes maradjon. Ezt követően rázogassuk ki a karizmainkat, majd csipőre tett kézzel hajlogassunk hátra hatszor-hétszer. Azután végezzünk csípőkörzéseket ugyanannyiszor.

Könyök húzásokat szintén végezhetünk: könyökben behajlított karjainkat emeljük mellmagasságba, és húzzuk hátra a **könyökünket**, ritmikus ismételve a gyakorlatot, hatszor-hétszer. Ezt követően megismételhetjük a mozdulatsort lassan is: kitartunk, amíg magunkban tízig számolunk, és visszatartjuk a lélegzetünket.

Kitalálhatunk saját magunk is kedvűnkre való gyakorlatokat - hagyjukozunk arra, amit érzünk: hogyan kellene mozognunk, hogy a sok ülőmunkát ellensúlyozzuk. Egy a lényeg, figyeljünk testünk jelzéseire, a valóban nagyon fontos megelőzésre.

Kapcsolódó weboldalak:

Számítógépes munkakörnyezet

www.eng.bme.hu/mania/2003/tychjasper/folap.htm

Dr. Hódos Tibor, Barácom, a számítógép

Tények az egészségvédelemről a számítógépes munkában

www.sulinet.hu/kabo/hodos/torna.htm

Számítógépes munkakörnyezet a munka- és egészségügyi károsodások megelőzése

www.medlist.com/HIPPOCRATES/I/5/310.htm

Ne engedjétek hozzájuk a kisdedeket!

Pedofília volt, van, és lesz. Valójában egy jelenségkörről van szó, amelybe az eltitkolt beteges hajlamtól a sorozatgyilkosságig sok minden belefér. Meg kell barátkoznunk azzal a ténnyel, hogy a pedofília önmagában nem bűn, hanem betegség. S mint ilyen, csak akkor üldözendő, ha bűnné válik, vagyis ha valaki beteljesíti pedofil vágyait.

Becsült adatok szerint 10 évvel ezelőtt az Egyesült Államokban 18 éves korukig a lányok 15-40 és a fiúk 20 százaléka vált valamilyen szexuális visszaélés áldozatává. Csak Amerikában az áldozatok becsült éves száma 210 000 (1.), s a feljelentési arány – de csak az! – az évek során örvendetesen javul. A gyermekmoleesztálók östípusa az apukás-nagypapás cukros bácsi, aki elcsábítja a gyermeket, csúnya dolgokat csinál vele, aztán esetleg meg is öli, hogy tanú ne maradjon. Fritz Lang ezt a figurát helyezte híres 1931-es filmje, az „M, avagy egy város keresi a gyilkost” középpontjába (2.). Modellje a „düsseldorf-i vámpír” volt, aki 41 embert támadott meg, s közülük kilenc meg is halt. A túlélők leírása szerint a „vámpír” jól öltözött, bizalomkeltő és tekintélyes ember volt. Lang nyilván a démoniságát akarván fokozni pedofilizálta a figurát.

A pedofília nem azonos a gyermekmoleesztálással; utóbbi alkalmi szexuális visszaélés, s az ilyen elkövetők gyakran normális családi életet élnek családjuk körében. A gyermek szempontjából persze teljesen mindegy, hogy ő most alkalmi áldozat vagy egy sorozatos el-

nyavalyá **i n k**

követő sértette. Maga a szexuális visszaélés sem könnyen definiálható.

A nem annyira nyilvánvaló esetekben jó iránymutató, hogy a szexuálisan éretlen gyermekkel valaki olyan kapcsolatot létesít, melynek célja a gyermek szexuális tárgyként való kezelése. A vágyak felől közelítve meg a kérdést: a gyermek inadekvát szexuális izgalmat gerjeszt a pedofil emberben, s ebből a szempontból már az is kimeríti a pedofília fogalmát, ha valaki szexuális izgalom keltésé céljából gyermekfotókat nézeget vagy terjeszt az interneten. A pedofil vonzalmat fallometrikus technikával jól lehet mérni. Lényege, hogy az alany-kan mindenféle, meztelen gyermekekről és felnőttekről készült képeket mutogatnak, és közben méri egy bizonyos testrész méretváltozásait. Egy kicsit brutális átnevelési technika, hogy ha ez a növekedés nem megfelelő képnél történik, az alany kap egy kis áramütést. Vizsgálatok szerint azonban csak a villanyszámlában áll be valódi változás. A pedofília átszövi mindennapjainkat: a gyermekekért túlságosan rajongó tanár, a leánygyermek körül túlságosan buzgólkodó apa, az idősebb gyerek mohó érdeklődése a nála kisebbek iránt egyaránt jelezhet pedofil motivációt, hogy itt csak a finomabb variációkat említsem.

A média szerepe

Sajnos a média is visszaél a pedofil vonzalmakkal, amikor kislányokat nőnek öltöztet, kifest, a női szexus minden jegyével ellát, vagyis pont azt a bizonytalan átmenetet használja ki, amely a pedofilek kedvenc va-

Vladimir Nabokov
Lolita című regénye

Stanley Kubrick
Lolita című filmje

dászterülete: amikor egy gyermek még ártatlan, de már rávetíthető a buja fantázia-képek (3.).

A pedofília szalonképességét Vladimir Nabokov Lolita című, 1956 és 1958 között betöltött könyvéből 1962-ben elkészült Stanley Kubrick-film kezdte előkészíteni (4.). A könyv a 12 éves, végzetesen csábító lány és irodalomprofesszor mostohaapja szerelmi afférját meséli el. Ahogy Groucho Marx írta: „A könyv olvasását felfüggesztem hat évre, amikor Lolita betölti a tizenéveskorát.”

A pornósíto-okon azóta is előszeretettel használt Lolita szó Charlie Chaplinnek Lolita MacMurryvel, egy 16 éves fiatal lánnyal kötött házassága óta fémjelzi a szexuális csáberevel felruházott 9-13 éves lányokat. A könyvet 1997-ben Adrian Lyne ismét megfilmesítette, átérezve a téma aktualitását.

A pedofil vagy gyermekpornóképek és -videók igazi lelőhelye persze az internet, ahol bárki könnyedén találhat magának való anyagot. A nyilvános helyek sokszor gyermekfotósíto-nak adják ki magukat, ahol édes gyermekképeket mutatnak be szexis topokban, kétrészes fürdőruhákban, felnőttöpzókban. Persze lehet, hogy aki fizet, kevésbé ártatlan képeket

is eljut. Semmi kétség, a pedofilek fogorvosi nyálészívókkal telepednek le a képernyő elé, hogy Maxwell Smythe fotózási tanácsait tanulmányozhassák. Max több ilyen site-ot üzemeltet (5.), s némelyiken az is fel van tüntetve, hogy törvény által engedélyezett, papa-mama is látta, és tetszik neki. Már csak azt a papát és mamát kéne a törvénynek is látnia, aki ezek szerint befektetésnek tekinti gyermekét.

Max ars poeticája szerint csodálatos dolog ezeket az ártatlan, már nem gyerek, még

nem nő lányokat fotózni, ez élete fő szenvedélye. Max nemis lélek, gyilkolgas helyett fényképez. Ezt nevezi Freud szublimációnak.

Mi is hát a pedofília?

Mi itt nem a kriminális pedofiliáról szólnunk, gyerekrablásról, erőszaktevésről, gyilkolásról: az túl rémisztő volna. Sokkal veszélyesebb – mert ártalmatlannak tűnik – a hétköznapi pedofília, amely a családokban folyik, illetve nevelő és tanítványa vagy fiatalabb és idősebb gyerekek között az intézetekben. Nevem elhallgatását kérve mondom el, hogy egyik gimnáziumi tanárnőm például rendszeresen elég zavarba ejtően dicsért az osztály előtt a külsőmrét, s nyíltan kivételezett velem, majd később híre kelt, hogy a szomszéd osztályból el is csábított egy arra kapható harmadikos fiút. Nyilvánvalóan

az a srác nem érezte úgy, hogy őt most abuzálták, mélyen megtisztelve érezte vagy éppen azon szerencsések közé sorolta magát, akik kamasz létükre már felnőtt nőt „szereztek”. Mivel itt papírforma szerint szexuálisan érett alanyról van szó, ezt szokás efebofilának is nevezni, megkülönböztetendő a pedofilától (6.). Bárminek is nevezzük persze, az eset rá-

több, a gyermek szexuálisan provokálta a felnőttet (7.) – gondolom, mint tolvajt a pénztárca. Fontos kritérium, hogy ez a szexuális készítés nehezen leküzdhető, az illető életét, kapcsolatait feloldja, vagyis általában mindent elsőpró szven-

dély. A kriminalizálódás útja a vágyak cselekvésbe fordítása, majd a cselekmény eltitkolásának igyekezete szokott újabb bűncselekményekhez vezetni.

Talán meglepő, de egyes felmérések szerint a pedofilek 80-90 százaléka gyermekkorában maga is szexuális zaklatásnak esett áldozatul. Ezt nevezik a molesztált moleszt-

táló elméletének. Egy pedofileket kezelő csoportterápián az egyik férfi büszkén kijelentette, hogy speciel ő nem volt abuzálva, majd elmondta, hogy nyolcéves korában a nagybátyja tanította meg az önkielégítésre, ami jellegzetes pedofil akció volt a felnőtt részéről (8.). Más esetben a béiszbiztér bátorította a gyermekeket szexuális játékra. Előfordult, hogy a pedofil egyszerűen csak szemtanúja volt apja perverz tetteinek, amelyeket anyja vagy testvérei kárára követett el (9.). Más kutatók azonban ezt vitatják

(10.), mondván, hogy gyermekkorában majd mindenki játszik papás-mamást az asztal alatt, mégsem mindenki pedofil. Sok pedofil elkövető racionalizálja viselkedését, vagy nem akarja érteni, miért ártalmas a gyermekre nézve mondjuk az, hogy ő női ruhába öltözteti, és sétáltatja maga előtt fel-alá, miközben szexuális izgalmat élt át.

A pedofileket a szakirodalomban szokás **fixálódott** és **regresszív** típusra osztani. A **fixálódott** azt jelenti, hogy az illető gyermekkorra valamely fejlődési szakaszában rekedt meg, a regresszív pedig bizonyos élethelyzetekben hajlamos átmenetileg gyermekkori szintjére visszatérni. Ezen belül szokás még megkülönböztetni férfi- és női pedofilát, mert bár a férfiak nagy fölényt mutatnak, létezik csábító anyuka, övönénai vagy gimnáziumi tanár-nő is (12.).

A **fixálódott** pedofil tehát tulajdonképpen megreked a fejlődésben, míg a regresszív típus talán soha nem lenne elkövető, ha egy aktuális stresszhelyzetben nem jönne rá, hogy a kínálókozó lehetőség megvalósítása csökkentheti frusztráltságát. John Douglas FBI-ügynök, aki személyiségprofilok készítésével segítette sorozatgyilkosok felkutatását, szintén gyakran tapasztalta, hogy az aktuális emberölés közvetlen kiváltó oka házas-

mutat a pedofília/efebofília azon vonására, hogy a felnőtt elkövető sokszor könyveden rá tudja venni a gyermeket vagy fiatalt – akit tulajdonképpen kis felnőttnek tekint – arra, hogy önként vegyen részt a felnőtt számára szexuális izgalmat nyújtó praktikákban, s ezt az önkéntességet saját felmentésnek használják. A pedofília a DSM IV. betegségosztályozó rendszerben is helyet kapott. Eszerint pedofil az, aki pubertás előtti korban lévő gyermeket szexuális tevékenységre rávesz vagy kényszerít. Ez gyakran lemeztelenítésben, simogatásban, máskor viszont fizikai érintkezésben is megnyilvánul. Gyakran készítenek fotókat, videókat a jelenekekről, elsősorban utólagos nézegetésre, csereberére más perverz alakokkal, de gyakran a gyermeket is megszabolják vele. A pedofilek gyakran hivatkoznak arra, hogy ez csak felvilágosítási céllal történt, vagy hogy a gyerek élvezte, mi

A két típus főbb vonásával (11.)

Fixálódott (kizárólagosan) pedofil	Regresszív (nem kizárólagosan) pedofil
Szexuális érdeklődése gyermekekre irányul	Szexuális érdeklődése elsődlegesen kortársakra irányul
A pedofil érdeklődés kamaszkorban kezdődik	A pedofil érdeklődés felnőttkorban indul
Nem aktuális stressz váltja ki	Aktuális stressz, depresszió váltja ki
Állandó érdeklődés és kényszerítő vágyak hatása alatt áll	A vágy alkalomszerű, a stresszel megjelenik, majd eltűnik
Kitervelt elkövetés	Hirtelen, impulzív, alkalom teremtetten elkövetés
Az elkövető alkalmazkodik az áldozat életkorához, egyfajta szülőszerepet vesz fel	Az elkövető a gyermeket felnőttpéldának tekint, felnőttként elégti ki rajta vágyait
Elsősorban fiúk a célpontok	Elsősorban lányok a célpontok
Nincs korának megfelelő szexuális kapcsolata, vagy konvencionális házasság mögé rejtőzik	Korának megfelelő szexuális kapcsolata is van, általában házasságban, kapcsolatban él
Az elkövetésben az alkohol, a drog nem játszik szerepet	Gyakori az alkohol és a drog gátlásoldó szerepe

társi veszekedés vagy egyéb, például szexuális frusztráció (13.). A sorozatgyilkosok és alkalmi pedofilek mintegy megtanulják, hogy a gyilkosság, a kínzás vagy a pedofil cselekedet izgalma feloldja bennük a depressziót, lehangoltságot, ahogy más ilyenkor felhívja a barátját, és dumcsizik vele egyet, vagy moziba megy.

Peter Banning szakértő szerint (14.) a pedofilekre egyfajta „önrontó” kör jellemző: a tetteik által érzett szégyen fokozza csökkent értékűségük tudatát, ami újabb stresszt jelent, az elől pedig ismét a pedofil cselekedetekbe menekülnek. Egy néhai pedofil honlapján olvasható saját tapasztalata, miszerint a depressziója elől menekülve kezdett el az interneten gyermekpornóképeket nézegetni, ami persze csak per pillanatra nyihított a szégyenén és kétségbeesésén (15.). Mások itt nem állnak meg, hanem előben szeretnék azt, amit láttak. Hősünk fiatal fiúként döbben rá, hogy valójában ő a fiatal fiúhoz vonzódik, de mára kitört betegségéből, egyetemre és terápiára jár, s élete éles fordulatot vett. Lakókörnyezete polgárai nevében is tartós javulást kívánunk neki.

Michael Jackson vonzalma

Rossz hír a gyanakvástól nehezen szabaduló rajongóknak, hogy hiába a több gyerek meg a többszöri házasság, ami történt, megtörtént. *Bill Worin* nyugalmazott detektív, aki pályafutása során 4000 szexuális zaklatás ügyében nyomozott, megszólalt, és elmondta, mit tapasztalt 13 évvel ezelőtti ominózus ügyfelénél, Michael Jacksonnál (16.). Történt, hogy óriási botrány támadt, mert egy 13 éves fiú, akit a popszár barátjaként hurcolt magával világ körüli koncertkörútjain, enyhén pénzéhes szülei nyomására hirtelen vallomást tett, miszerint Jackson pedofil módon viszonyul hozzá. Az egész

úgy kezdődött, hogy Jackson kocsiát bérelt a Rent-a-Wrecknél, s a tulajdonos 12 éves mostohafia, *I. J. Chandler* annyira megtetszett neki, hogy telefonon kezdte hívogatni a világ minden pontjáról, s néha 3 órát is beszélgettek videojátékokról és egyébektől. Jackson, ahogy a szelíd pedofileknél szokás, fokozatosan hálózta be a fiút, aki nem tudott ellenállni a világ egyik leghíre-

sebb és legérdekesebb egyéniségének. Végül az ágyban kötötték ki. Jackson ölelgette, csókolgatta, s azzal zsarolta, hogy ha a fiú nem szereti őt, akkor kénytelen mást keresni magának. „A másik barátom – mondta Jackson Misi – nyitott szájjal is csókolt.” A folytatást az olvasó fantáziájára bízom, de a fiú teljes vallomása elolvasható az interneten is (17.). A fiú a nyomozás során még Jackson nemi szervét és annak borbírait is leírta, ami elég meggyőző érv a

mellett, hogy nem valamelyik popjásgból szedi az infókat. A detektív elmondása szerint a sztár szobája Neverlandben olyan, mint egy kamaszé, ami a fixációs pedofil típus jellemzője. Mindenki ismeri Jackson panaszait a gyermekkoráról, ami tulajdonképpen nem is volt, úgyhogy most kell neki zsírfos állatkerettel, vídám parkkal és lélekben azonos korú, biológiaiilag viszont 20 évvel fiatalabb fiúkkal bepótolni. A rendőrök metzelen gyermekek képeit találták meg Jackson lakásában, és a hálósobához vezetőd folyosón riasztó volt felszerelve, amit Dworin nyomozó biztonsági szempontból teljesen indokolatlannak tartott, hiszen a ház többi részén ilyen nem volt található, s különben is, Neverlandet szigorúan őrzik. A riasztó léte azért riasztó, mert a nyomozó szerint csak arra kellett, hogy a pedofil tevékenység még a személyzet előtt is rejtve maradjon. Vádemelés azonban nem történt, Jackson peren kívül megegyezett a szülőikkel, kb. 20 millió dollárt fizetve nekik, ami bőségesen fedezhette fiuk pszichoterápiáját, és még maradt is belőle valamicske. Az ügy alaposan betett Jacksonnak, aki most már anyagi csőd szélén áll. Lehet, hogy el kell adni a zsírfotót is. „Frankenstein több szimpátiát vált ki, mint ő” – nyilatkozta egy zenei topmenedzser (18.). Jackson nincs egyedül hajlamával, a sztárvilág nem egy tagja áll vizsgálat alatt hasonló ügyekben.

Pedofília és egyház

A katolikus egyházat, amely továbbra is ragaszkodik a pápi nőtlenséghez, pár éve óriási skandalum rázta meg: számos papról kiderült, hogy évek óta zaklat gyerekeket, ami felett előjárók szemet hunytak. Becslések szerint 40-50 ezer aktív, illetve visszavonult katolikus pap él Amerikában, akiknek 6-16 százaléka pedofil. Ez azt jelenti, hogy egyházmegyénként 16-42 pedofil pap található. Ha ezt beszorozzuk egy átlagos pedofil élethosszra felmutatott „termésével”, vagyis mondjuk 200 gyerekekkel, akkor az 3200-8400 gyerek egyházmegyénként, és 600 000 áldozat az USA-ban (19.). Ilyen vádask miatt az évek során 800 papot kellett elbocsátani, s az egyház eddig 1 milliárd dollárt fizetett ki kártérítésként efféle ügyekben, és 500 millió kifizetése még függőben van. Egy szakértő szerint körülbelül ötezer pappal szemben fogalmaztak meg ilyen vádakat. Nem témánk, de a weboldalról az is kiderül, hogy az apácákra ugyancsak jár a rúd, különösen az afrikai egyházmegyékben (20.), kb. 30 százalékuk átélt már valamilyen erőszakot vagy szexuális zaklatást egyházi személyek részéről. Az Európai Parlament rendkívüli vita után ajánlásokat fogalmazott meg a Vatikán részére, hogy az apácák elleni erőszaktevékenységek a jövőben adják át az igazságszolgáltatásnak. További kellemetlenségként kiderült, hogy az amerikai papság körében négysernyolcszor gyakoribb az AIDS-ből eredő elhalálozás, mint az átlagnépességben,

s becslések szerint eddig kb. 300-700 pap halt meg AIDS-ben (21.). Tekintve, hogy már egy pedofil vagy AIDS-es pap is sok, ha netalántán volna valami túlzás a fenti adatokban, legyünk nagyvonalúak, s osszuk el kettővel: a számnak még a fele is megdöbbentő.

Mivel az áldozatok elsősorban fiatal fiúk, vizsgálni kezdték, hogy ez nem függ-e össze a homoszexuálisoknak az amerikai papság körében kiugróan magas, 30-50 százalékos arányával (22.), hiszen az AIDS-gyakoriság is erre utal. A válasz: összefügg. Ha precízeek akarunk lenni, az esetek egy része talán nem is pedofília (23.), hanem homoszexuális erőszak és molesztálás, de ez nem a dolog szépítése akar lenni. A botrányok persze az egész katolikus világot érintik, a kanadai anglikán egyház fizetésképtelenné válhat az ellene indított zaklatási perek miatt (24.).

Maradva a pedofíliaánál, az amerikai napilapok (pl. 25.) hemzsegek a teleleplezsektől, amelyek közös vonása, hogy a papok büntetlenül folytathatták pedofil/homoszexuális megrontó tevékenységüket, esetleg a püspökök azt mondták, hogy ejnye-bejnye, és új vadászterületre helyezte át őket, ahol ismét „megbotlottak”.

Az áldozatoknak egy ilyen abuzus nem csupán „kellemetlen” emlék, hanem egy életre szóló traumát jelent. Sokan depresszióssá váltak, életük kisiklott, drogok, alkoholista vagy öngyilkosok lettek, egy férfi pedig lelőtte az őt korábban szexuálisan zaklató papot (26.). Csak a bostoni egyházmegyében 150 pap ellen 500 keresetet nyújtottak be a korábbi áldozatok. A teljes követelés 100

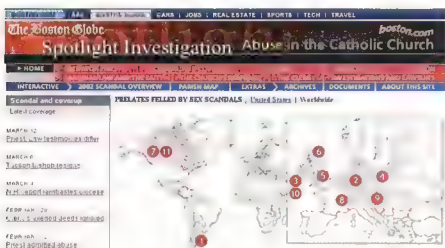

nyavalyá i n k

A betegség oka

millió dollár, amiből az egyházmegye eddig 40 milliót fizetett ki (27.), jelenleg kölcsönökből fedezi napi kiadásait, és vagyona kiárusítását tervezi.

Persze igazságtalanok vagyunk, ha csak az amerikai egyházat állítjuk pellengérré, természetesen a világ számos országában kiborult a bili. A pedofil fertőzöttséget mutatja az alábbi térkép (28.):

Hála Istennek megnyugodhatunk: látható, hogy Magyarországon ilyen csúnya dolog nincsen, nálunk jó vagy hallgatólag emberek élnek.

Sokféle elmélet közül válogathatunk, a biológiai megközelítések az agysérüléstől a hormonális zavarokig mindenféle elváltozásokat találtak. Ezek azonban soha nem magyarázzák meg a pedofiliát mint specifikus szexuális preferenciát (6.).

A pszichológiai és szociálpszichológiai elméletek hangsúlyozzák a pedofilek szexuális gátoltságát, korai szexuális traumáit, amelyek megrekesztették nemi fejlődésüket; ők a fixálódott pedofilek, akik szexuális értelembe áldozataik szintjén vannak, bár biológiailag közben felnőtté váltak. A felnőttekkel nem tudnak bántani, míg a gyerekek befolyásolhatók, engedelmesekek és veszélytelenek.

A pedofília evolúciós elmélete azt hangsúlyozza, hogy a férfiak nőpartner-választásában számos szempont játszik szerepet, így például a fiatalság és a birtoklás kizáró-

lagossága, de erről itt már több oldalt megtöltöttem (29.). Ezeket a tulajdonságokat – egy feltevés szerint – külön idegrendszeri mechanizmusok elemzik, s ha valamelyik önállósul, akkor jelenik meg valamilyen furcsa preferencia, például a pedofília (30.), de akár a nagy mellek iránti erős vonzalmat is ide sorolhatjuk.

A pedofília agyelmélete arra épít, hogy a magzati élet során olyan hormonális hatások érik az agyat, amelyek meghatározzák a nemi irányultságot, mint azt például a homoszexualitás esetében Simon LeVay is kimutatta. Ez utóbbira véletlenül találtak magyar irodalmat is, valami Szendi Gábor írt erről egy nagy-nagy könyvben (31.). Felmerül a kérdés: ha a pedofília betegség, akkor miért üldözendő? John Douglas FBI-ügynök válaszol helyetesen: aki különbséget tud tenni erkölcsi jó és rossz között, és mégis megteszi a rosszat, az bűnös. De tegyük hozzá, kétszeresen bűnös az, aki a jószág felesküdvé cselekszi ugyanezt.

Ajánlott webcímek:

1. members.aol.com/_ht_a/pbanning/Break-C/BC-Ch1.htm
2. www.cyberroach.com/m/default.htm
3. www.crimelibrary.com/criminal_mind/psychology/pedophiles/6.html?sect=19
4. www.filmsite.org/loli.html
5. Nana! Minek neked ez a cím?
6. www.google.co.hu/search?q=cache:m9tvM16qNREc:vax.wcsu.edu/library/er_gallucci_PSY339_theories_10-22-97.html+Quinsey,+pedophilia&hl=hu&ie=UTF-8&inlang=pl
7. www.psych.org/public_info/pedfacts2.pdf
8. members.aol.com/_ht_a/pbanning/Break-C/BC-Ch2.htm
9. members.aol.com/_ht_a/pbanning/Break-C/BC-Ch8.htm
10. www.unites.uqam.ca/dsexo/Revue/Vol2no1/10_Freund~1.html
11. members.aol.com/_ht_a/pbanning/Break-C/BC-Ch5.htm
12. www.umkc.edu/sites/hsw/issues/pedophil.html
13. www.johndouglasmindhunter.com
14. members.aol.com/_ht_a/pbanning/index.htm
15. members.aol.com/_ht_a/pbanning/index.htm
16. www.msnbc.com/news/873875.asp
17. www.thesmokinggun.com/archive/mjdec1.html
18. www.cnn.com/2002/SHOWBIZ/Music/07/29/celJackson
19. www.thelinkup.com/stats.html
20. www.thelinkup.com/nuns.html
21. www.thelinkup.com/aids.html
22. www.boston.com/globe/spotlight/abuse/stories/042802_focus.htm
23. more.abcnews.go.com/sections/community/DailyNews/chat_blackmore020404.html
24. www.thelinkup.com/canada2.html
25. www.dallasnews.com/cgi-bin/2002/priests.cgi
26. www.globe.com/globe/spotlight/abuse/victims
27. www.globe.com/globe/spotlight/abuse/cost
28. www.globe.com/globe/spotlight/abuse/extras/bishops_map2.htm
29. www.hirek.com/cikk.prm?id=29503
30. www.hbes.com/HBES/abst95.htm#Pedophilia_and_the_Design
31. www.behsci.sote.hu/szg_magatart.htm#6.3.5.2.

Kipróbáltuk:

Milyen a 777westel mail?

Minden statisztika azt mutatja, hogy a legtöbben csak leveleiket nézik meg az interneten, böngészésre már csak keveseknek jut ideje, támad kedve, vagyis a legelterjedtebb internetes szolgáltatás az e-mail. Nem csoda, hogy a mobil-tartalomszolgáltatás, amely szép lassan kezd elcsípetni falatokat az internetes tartalomszolgáltatás elől (például a moziműsört ott és akkor jó megnézni, amikor a társaságban valaki bedobja az ötletet, hogy menjünk moziba, és ilyenkor nem biztos, hogy egy internre kapcsolt számítógép előtt ülünk), nem sokáig hagyhatta szüzen ezt a területet sem: nem sokkal a 777mobil beindítása után a Westel megújította e-mail szolgáltatását is.

Az április 15-étől elérhető új 777westel mailben a westelesek egyedi beállítások sorával formálhatják a levelezőrendszer, és elektronikus üzeneteiket a **weben**, **WAP-on**, **SMS-ben** és számítógépes **levelezőprogrammal** egyaránt fogadhatják, illetve megvála-

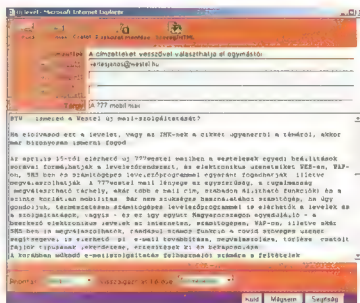
hoz, vagyis – és ez így együtt **Magyarországon egyedülálló** – a beérkező e-mailek az interneten, **WAP-on**, illetve akár **SMS-ben** is megválaszolhatók, ráadásul számos funkció a rövid szöveges

gátatást (így szervezőfunkciókat, beállításokat, SMS-, WAP- és webes elérhetőségeket) foglal magában. Fontos előrelépés a korábbi e-mail szolgáltatáshoz képest, hogy a **tárhely bővíthető**, és az **előfizetőknek három e-mail címük is lehet**. Minden újabb 5 megabájtnyi hely havi nettó 100 forint, és a maximális tárhelyterület elérheti az **50 megabájt**ot. A további postafiókok (összesen három) díja havonta nettó 200 forint. **Domino kártyás** ügyfeleknél a tárhely felső korlátja **10 megabájt**. A 777westel mail az előbbiek szerint szabadon formálható, díja az igényekhez igazodik, az e-mail cím formátuma pedig **xxxxx@777westel.hu** lesz.

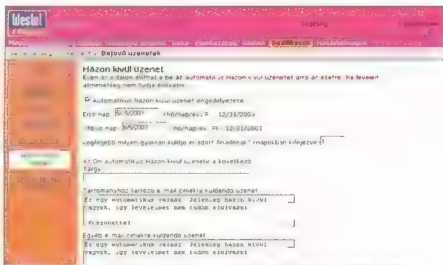
Az előfizetők létrehozhatják **személyes vagy csoportos határidőnaplójukat**, ahol nyilvántarthatják időpontjaikat, feladataikat, illetve valamilyen közös erőforrás (pl. tárgyaló) rendelkezésre állását. Az előfizető által meghatározott levelezési és naptári eseményekről, például új

szolhatnak. A 777westel mail lényege az **egyszerűség**, a **rugalmasság** (választható tárhely, akár több e-mail cím, szabadon állítható funkciók) és a szinte **korlátlan mobilitás**. Bár használatához nem szükséges számítógép, ha úgy gondoljuk, természetesen levelezőprogrammal is hozzáférhetünk a levelekhez és a szolgáltatások-

üzenet segítségével szintén elérhető (pl. e-mail továbbítása, megválaszolása, törlése, csatolt fájlok típusának lekérése, értesítések ki- és bekapcsolása). A korábban működő e-mail szolgáltatás felhasználói számára a feltételek változatlanok maradnak, új igénylés esetén azonban **április 15-e után a 777westel mail kérhető**. A 777westel mail havidíja **nettó 200 forint**, amely összeg – alapáron – egy **5 megabájtos postafiókot** és számos szol-

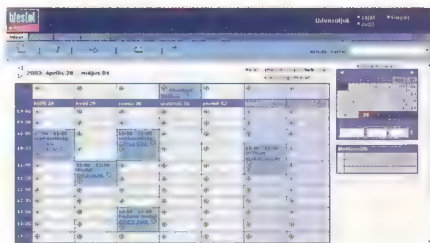

e-mail vagy új meghívó beérkezésétől SMS-ben értesítés kérhető egy szabadon választható 0630-as telefonszáma. Természetesen az, aki napi 80 e-mailt kap, nem akar mindegyikről értesítést, de a rendszer erre is felkészült: megadható, hogy **kinek a levele fontos**, vagy éppen milyen tárgykörben érkező küldeményekről kérünk SMS-t. Sőt ez a **szűrés kategorizálható valamely időszakra is**, vagyis beállítható, hogy akkor érkezzen SMS, ha a feleségünk délután 4 és 6 között küld e-mailt „gyerek” subjecttel, mert ez azt jelenti, hogy ő nem ér rá elmenni a kislányunkért az óvodába, ez a teendő ránk hárul, és nem szabad elfelejtenünk... Az SMS-ek korlátozására már csak azért sem árt ügyelni, mert ez a szolgáltatás nem ingyenes, még ha ára csekélynek is mondható: minden SMS-figyelmeztetés a hó végén (vagy a Dominó-keretből) **12 Ft + áfa** többletkiadást jelent. Na, ideje megnézni, mit is tud a 777mobil levelezőrendszer abban a kategóriában, amelyben a hagyományos levelezőkkel versenyez. Röviden és velősen megfogalmazva: nagyjából mindent, amit azok, ráadásul nemcsak magyarul, hanem angolul is. Mi tartozik tehát ide? Személyes címlista, mappák kezelése, „házon kívül” üzenet (külső és belső címekre különböző szöveg is megadható), automatikus továbbküldés

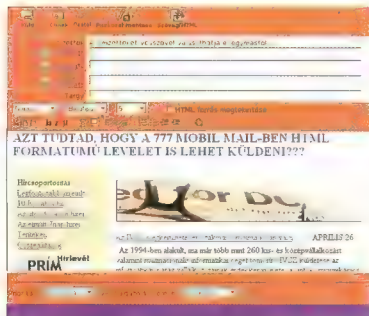

és aláírás, vCard, valamint válaszcím. Ami már a hagyományos rendszerekben nem feltétlenül van meg így együtt, az a postafiók levelezőprogrammal **PC-n** vagy **PDA-eszközzel**, a postafiók és a személyes címlista elérése **WAP-on**, a 777mobil ismerkedési rovatában, magyar és angol nyelven, valamint a postafiók elérése **SMS-ben** (magyar és angol nyelvű interaktív SMS). Ugyancsak az alapfunkciókhoz járulnak a **teljes körű naptári funkciók** a weben, a mail.777westel.hu weboldalon magyar és angol nyelven, és a **személyes és csoportos határidőnapló**, a **testre szabható naptári jogosultságok**, a **meghívók és a rendelkezésre állás kezelése**, az **időpontok és feladatok kezelése**, az emlékeztető, illetve a **határidőnapló elérése WAP-on**, a 777mobil ismerkedési rovatában, magyar és angol nyelven. Igazán a **csoportos határidőnapló** kapcsolja össze a határidőnaplót a levelezőrendszerrel, hiszen egy értekezletre a meghívókat e-mailben szét is kell küldeni, és a teendő csoportos kezelésével az is biztosítható, hogy az adott időpontban mindenki ráérjen.

A kipróbálás során apró belső finomságokra is ráleltünk. Például az automatikus „házon kívül” üzenetnél meg kell adnunk, hogy legfeljebb hány naponként küldje el a rendszer az adott üzenetet a feladónak, és a korlát nemcsak a napi két-három felesleges üzenettől kíméli meg nekünk fragor barátainkat, hanem védelmet nyújt az úgynevezett „loop” ellen is, vagyis két, egymással levelezgető rendszer az automatikus üzenetküldés miatt nem kerülhet végtelen ciklusba. Ha a személyes tapasztalatok alapján valami hiányosságot is meg akarunk említeni, akkor az egyetlen apróság: található a rendszerben **két választható színséma**, így ha valaki allergiás mondjuk

a lila árnyalataira, használhatja a másikat is, azonban a kettő túlzottan közel áll egymáshoz. Talán három vagy négy színkálá felajánlása esetén többeknek el lehetne találni az ízlését. Végül, de nem utolsósorban hadd meséljük el, hogy a szolgáltatás kipróbálása érdekében „köszönéses felhasználónak” álcáztuk magunkat, az 1230-on felhívtuk az ügyfélszolgálatot, bemondtuk a választott felhasználónévemet és jelszót, s gyakorlatilag azonnal életre kelt 5 megabájtos postafiókunk, vagyis az alapszolgáltatás, amelyhez havi 200 Ft + áfa összegért teljes körű levelező- és naptár-szolgáltatás tartozik weben, WAP-on, SMS-ben, illetve PC-n vagy PDA-n futó levelezőprogrammal.

**VÍRUS
HÍRADÓ**
Tartson lépést Ön is a vírusok változó világával!
www.virusirado.hu
<http://www.virusirado.hu>
a mi Mac i n k

Könyvelés, állatorvos, ingatlanok, honlapkészítés, fogókúra, húzóúra (kétféle receptadól), szépségszalón – egysszóval minden, amit tudni és látni akarsz akár a magyar (ld. magyar tartalompar), akár az orosz (ld. RuNet) internetről. Mindezt megtalálható a Magyar Címűár elmúlt havi termésében.

Mint már néhányszor elmeséltük, ezek a címek csekély töredékét jelentik annak a mennyiségnek, ahány oldallal hónapról hónapra bővül a magyar internetkötők száma, ám arra mindenképpen jó példaként szolgálnak, hogy mennyiféle tartalom keletkezik folyamatosan a weben.

A
A neverland zenekar
<http://www.neverland.hu>
Abada – könyvelés
<http://www.abada.hu>
Alkőzpont
<http://alkozpont.lap.hu>
Angelina Jolie – minden, amit tudni és látni akarsz
<http://www.angelinajolie.hu.cjb.net>
Angyalhaj szépségszalón
<http://www.angyalhaj.atvedatod.hu>
Állatorvos Magazin
<http://www.aallatorvos.hu>
A te divatod
<http://www.atvedatod.hu>

B
BAG Kft.
<http://www.wb.hu/bagkft>
Berszenyi Dániel Gimnázium
<http://c99.in.hu>

D
Dél-balaton ingatlanok
<http://del-balaton-ingatlanok.hu>
Detizia
<http://www.detizia.hu>
Dianetika: a szellemi egészség modern tudománya
<http://www.dianetika.hu>
DOC Hungary Kft. – CD
<http://www.doc.hu>

E
E.D.I.N.A. – Embroidery hímezés és programkészítés, AEMCO hímezőgépek
<http://www.himzes.hu>
Egerinfo
<http://www.egerinfo.com>

F
Futár Szakkirovnyiságot
<http://www.gazdafutár.hu>

G
Groceni receptjel
<http://www.groceni.com>

H
Honlapkészítés
<http://honlap.fplanet.hu>

Hotel Orchidea, Felsőtengelic
<http://www.hotelorchidea.hu>
Hungaria Superkart Team
<http://www.superkart.hu>

L
Lefogyini
<http://www.lefogyini.hu>
LPS együttes
<http://lepetezpetingszejt.fw.hu>

M
Magyar Tartalompari Szövetség
[http://www.matizs.hu
Major család
<http://www.users.broadband.hu/gemini>
Meniskusz Kft.
<http://www.meniskusz.hu>
Mányag-feldolgozás
<http://www.agro-coor.hu/muanyag.htm>](http://www.matizs.hu)

N
Narancsbőr
<http://www.narancsbor.hu>
Natural-Selection
<http://natural-selection.lap.hu>
Nostalgiaevanatok
<http://www.weiseroartist.com>

P
Pattaya és Thaiföld – minden, amit tudni akarsz
<http://pattaya.lap.hu/>

R
RuNet Érekessegek az orosz Internetről
<http://www.runet.hu>

S
Szálások a Dunántúlon
<http://www.bungolaw.hu>
Szcientológia Egyház, Budapest
<http://www.scientology-budapest.org>
Szcientológia
<http://www.scientologia.lap.hu>

T
Tanácsadás, szálkítés
<http://www.agro-coor.hu>
Táncos receptek
<http://mitigied.lycos.de/recept/>
fruhling.html

Vírusiradó. i n k
www.virusirado.hu
A levélszemét rabszolgái

SecurityFocus, Kevin Poulsen

Az egyre hatékonyabb spamellenes intézkedéseknek köszönhetően mind nehezebb helyzetbe kerülnek az elektronikus reklámlevelek kibocsátói. Azért, hogy álcáznai tudják e kérietlen küldemények forrását (amely alkalmas lenne kiszűrésükre), ma már olyan, bűncselekménynek számít tettektől sem riadnak vissza, mint a trójai programok használata. Ezek a szoftverek ártatlan netpolgárok gépeit változtatják át spamet továbbító rabszolgákká.

„Ez számít a legújabb terjesztési módszernek” – mondja Margie Arbon, az MAPS nevű, spam ellen küzdő civil szervezet vezetője. „Már egy éve figyeljük ezt a lehetőséget, és az utóbbi pár hónapban találta is ilyen trójai programokat, amelyek a spamküldéshez beépített SMTP-motort tartalmaznak, illetve annak sikertelensége esetén openproxy-szoftvert telepítenek.”

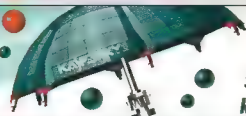
Közéjük tartozik az április harmadik hetében felfedezett, Proxy-Guzu nevű program is. Ha a gyantúlan felhasználó futtatja a gépén, a trójai faló megnyit egy véletlen portot, amelyről üzenetet küld egy bizonyos postafióknak a Hotmail hálózaton. A levél tárgysorából a spammer megtudja az áldozatul esett gép IP-címét és a trójai port számát. Innenről kezdve pedig tetszőleges elektronikus reklámcsémét küldhet szét ennek az ún. zombigépnek a közvetítésével, hiszen a spammer kiléte után kutatók az IP-cím alapján csak a komputert gyantúlan gazdáját találhatják meg.

A trójai programok nem önszaporítók, terjedésük attól függ, hogy írjuk rá tudja-e venni az embereket a szoftver futtatására. A Proxy-Guzu természetéhez illően maga is spam formájában érkezik, többek között egy pornográf webkamera-szolgáltatást reklámozó levél mellékletében.

A kártékony kód egyik első áldozata egy vírusvédelmi levelezőlistának jelezte tapasztalatait. „Akkor figyeltem fel a trójai programra, amikor az általam használt személyi tűzfal riasztott a gépről kiadott nagy mennyiségű, ismeretlen címzettnek szóló levél miatt.” A levelek tárgysorában olyasmik szerepeltek, hogy „Ne szólj róla a papának, mamának!”, illetve „A te számlád nyomon követhető”.

Ezt a trükköt a kibertörőktől vették át a spammerek; a hackerok gyakran trójai programokat felhasználva alakítanak ki olyan géprabszolgákat, amelyekkel masszív szolgáltatásmegtagadási támadást (DDoS-t) indíthatnak webkiszolgálók ellen. Az első, elektronikus levélszeméttel kapcsolatba hozható kártékony programnak a 2002 novemberében felismert Jeemet tekinthetjük. Ez a trójai szoftver nemcsak teljes távoli hozzáférést biztosított az adatokhoz, hanem egy SMTP-kiszolgálót is telepített a fertőzött gépre, amellyel piszkos eredetű leveleket lehetett tisztázni mosni.

Arbon szerint a spammerek azért folyamodnak ilyen, a fiatal számítógépes bűnözőkre jellemző megoldásokhoz, mert egyre kevesebb olyan helyet találhatnak az interneten, ahol háborítatlanul működhetnek. „A mindenféle szűrők, IP-cím feketelisták, statisztikai módszerek miatt, amelyeket az emberek saját védelmükben felhasználnak, a reklámlevelek célba juttatásában érdekeltek alternatív megoldásokhoz folyamodnak” – mondja. „Módszerük nyomon követhető. Nem szívesen látnám viszont e megállapítást a sajtóban, de ez az igazság.” A trójai programok használatával a spammerek magától értődtől törvénytelenséget követnek el. „Jelenleg Amerikában nem tilos valakinek levelet küldeni, általában még akkor sem, ha azt a címzett ellenzi” – mondja Mark Rasch ügyvéd, aki korábban az igazságügyi minisztériumban számítógépes bűnügyekkel foglalkozott. „Aki viszont betörnek valakinek a gépre, hogy onnan levelet küldjen egy harmadik félnek, az az állami és szövetségi törvénybe ütköző számítógépes bűncselekményt követnek el.”

netnő **ink**

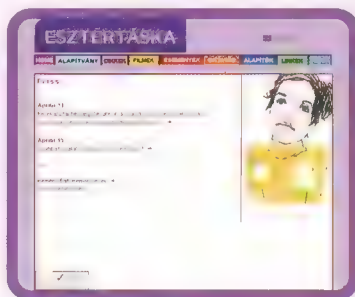
Mi van az Esztertáskában?

Érdekes színfoltja a hazai internetnek, azon belül is a női honlapok világának az Esztertáska (www.nextwave.hu/esztertaska). A női civil szervezetek képviselői még alig-alig jelennek meg a világhálón, ugyanakkor az Esztertáska Alapítvány virtuális kikötőjében sok érdekes olvasnivalót találhat az érdeklődő, s maga a társaság is különleges. „Az alapítvány célja olyan zsidó és női értékek terjesztése a szakmai és a széles nyilvánosság körében, amelyek ráirányítják a figyelmet a zsidó nők életére és problémáira” – olvashatjuk a honlapon. „Törekszünk a zsidó hagyomány nőközpontú átalakítására, és igyekszünk összehangolni az olyan alapvető értékekkel, mint az esélyegyenlőség, a társadalmi igazságosság és a szolidaritás.”

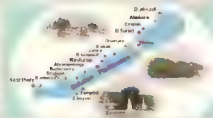
Honnan a nem mindennapi név, az Esztertáska? A Szombat zsidó kulturális havilap női rovatát hét nő indította útjára, 2000 telén. Amikor az első szám készült, éppen közeledett a purim, a „zsidó farsang”. Ennek az ünnepnek létezik egy hagyományos kelet-európai süteménye: mákkal töltött batyu, amelynek neve Hamantáska. Haman a purimi történetben a rosszat, a gonoszt képviseli, míg a jót a zsidó királyné, Eszter, aki kedvességével és könyörgésével megmenti népét a kiirtástól. Eszteré azon kevés bibliai történetek egyike, ahol rendhagyó módon épp egy nő tölt be fontos szerepet. Valahogy adódott az ötlet, hogy legyen a női rovat neve Eszter táskája. Ez egyben arra is utal, amilyen egy női táskák általában: sok minden van benne, sok minden előkerülhet belőle. A Szombat című kulturális havilapban az Esztertáska igyekszik minél sokoldalúbb, színesebb lenni:

a zsidó nép történelmétől és hagyományaitól kezdve a mai élet problémáitól kezdve a judaizmus teljességét igyekszik bemutatni – természetesen a női lét prizmjában keresztül: könyvismertetés, interjú, irodalom, úti beszámoló, tudományos, illetve kulturális jellegű írás egyaránt olvasható benne. A rovatból nőtte ki magát a női civil szervezet: 2002. augusztus 1-jén alakult meg az Esztertáska Alapítvány. Pécsi Kata kuratórium elnököt arról kérdeztük, hogy miért érezték szükségesnek az internetes megjelenést. „A Szombat női rovatában az elmúlt korok és a ma Esztereiről szeretnénk minél többet megtud-

ni, illetve megmutatni, de mivel területi határaink szűkösek, ez nem mindig sikerül úgy, ahogy szeretnénk. Emlékezetem szerint 2002 őszén készült el a honlapunk. A legfőbb haszna, hogy felkerülhetnek a netre azok a cikkek (www.nextwave.hu/esztertaska/cikkek.htm), amelyek csak megrovidítva vagy sehogy sem jelenhettek meg a Szombat Esztertáska rovatában. A másodlagos célunk pedig az, hogy olyan információkat is fellehessünk az Esztertáska Alapítvány működéséről, rendezvényeiről, amelyek szintén nem férnének bele egy havilap kereteibe. Rendsze-

resen működtetünk egy hírlevelet is, ahol közreadjuk épp aktuális programjainkat.”

Balatoni szálláshelyek

Balatonfőzfő Balatonalmádi Alsópuszta Palotaszőlő Csepel Balatonföldvár Tihany Ászófaló Ónody Balatonudvari
Balatonszőlő Zánkai Balatonszéplő Re-Art Alapítvány Balatonrendes Ábrahámhegy Badacsonyi Sziget
Balatonederics Balatonyorok Vonyarcváshegy Gyenesdiás Keszthely Balatonfenyves Fonyód

<http://www.zimmerinfo.hu>

Mi van az Esztertáskában?

Honlap „micvéként”

Megkérdeztük azt is, hogy ki készíti a weblapot, és az milyen gyakran frissül. S egyáltalán: anyagilag

ennyit kell az internetes megjelenésre áldozni?

„Bitter Brunó webmester a Nextwave Interactive-tól készíti. Bármikor hajlandó frissíteni, amikor új anyagot küldünk neki. A Cionista.hu weboldaltól kaptunk

mi is kedvet, amelyet internetesen és szellemiségét tekintve is Brunó szerkeszt. Ő meg mint feminista beállítottságú fiatal szociológus kedvesen elvállalta „micvéként” – a zsidó hagyományban (gy nevezik az önként vállalt próbatételeket, jobban mondva jó cselekedeteket. Azért ha valamilyen pályázatból pénzhez jutunk, honoráljuk a munkáját. Ez eddig egyetlen-szer fordult elő, és csupán jelképes értékben... Amúgy a webmester az elsőszülött gyermekem: a jó ügyekért való lelkesedése családi örökség :).”

A honlap színvillága szintén meglehetősen érdekes, mondhatni szokatlan: a líra, illetve az élénk színhatás a domináns. Vajon hogyan esett erre a választás?

„Magától adódott, hogy webalapunk a feministák színeit válassza. Korábban többször előfordult már, hogy az Esztertáska rendezvényeire spontán módon lírába öltöztünk. Az emlékeztető tavalyi „A zsidó nő” című kiállításán pedig a kurátor – amúgy Esztertásunk, Toronyi Zsuzsa – az összes falat a bíbor és a mályva árnyalataival burkolta... Ezek után milyen színű lehetett volna még az Esztertáska weboldala?”

És a honlappal kapcsolatos jövőbeni tervek?

„Egyre jobban angolosítani szeretnénk, vagyis hogy minden eleve két nyelven jelenjen meg rajta. De ez pénzkérdés: a fordítás, a lektorálás nem olcsó. Ahhoz is pályázati támogatásra lesz szükségünk.”

Az Esztertáska tevékenysége, tervei

- Női naptár készítése: elfelejtett zsidó hősnők életének, tevékenységének bemutatása.
- Kiállítások rendezése. Megvalósult: „A zsidó nő” (www.nextwave.hu/esztertaska/zsido_no_old.htm).
- Női Oral History: Elmesélt történetek – 2001. szeptember 1. (www.nextwave.hu/esztertaska/et.htm).
- Interjúkészítés, dokumentumgyűjtés, adatfeldolgozás (www.nextwave.hu/esztertaska/cikkek.htm).
- Női széderestek.
- Előadások, kerekasztal-beszélgetések, nyilvános programok szervezése hazai és külföldi meghívott előadókkal, szakértőkkel. Megvalósult: nőnap kerekasztal-beszélgetés „Nő(i)ség és közélet” címmel (www.nextwave.hu/esztertaska/nonap.htm); „Mi a női irodalom és irodalomkritika?” – kerekasztal Balla Zsófia költő, Fabó Kinga költő, Lugosi Viktória író, Kiss Noémi irodalomtörténész, Menyhárt Anna irodalomtörténész és Louise Vasvári nyelvész részvételével (www.nextwave.hu/esztertaska/kerekasztal.htm); „Feminizmus és reprezentáció” című kerekasztal (www.nextwave.hu/esztertaska/mszt.htm); valamint Dalos Rimma költő felolvasóestje „Nyitott kapuk” címmel (www.nextwave.hu/esztertaska/rimma.htm).
- A témában jelentős filmek bemutatása, ismertetése – Esztertáska Feminista Filmklub (www.nextwave.hu/esztertaska/filmklub.htm).

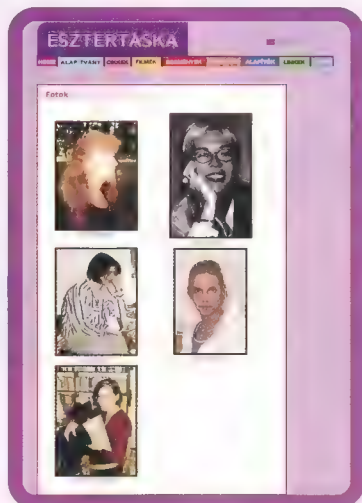
Amikor hiányzik az egér

Kíváncsiak voltunk, hogy Pécsi Kata feminista irodalomtörténészként hogyan látja a netet, mennyire talál rajta a szakterületéhez kapcsolódóan szakirodalmat, illetve ő maga publikál-e a világhálón.

„A szakterületemre nem igazán könnyű rábukkanni a neten. A feminizmus túl tág halmaz, nem érdekel belőle minden. Az irodalomtudomány meg túl konzervatív ahhoz, hogy nyomuljon a hálón, és a nagy része annak sem érdekel. Azok a könyvek, amelyekről viszont tényleg izgalomba jövök, többnyire csak a számomra sajnós drága, külföldi könyvesboltokban kaphatók... Én magam nem publi-

kálok a neten: nincs tudományos rangja, plusz nagyobb a rizikó, hogy lenyúlják a gondolataimat :-). Az e-mail viszont abból a szem-

tüink, amikor elküldjük és elolvassuk egymás munkáit.” Pécsi Kata bölcsestípusként 1988 óta használja a számítógépet, a szövegszerkesztőt. Úgy véli, ez nagyobb lépés volt számára, mint az internet, amit 95 óta használ. „Az internetbe rögtön beleszerettem” – mondja. „Illetve már előtte is megbúvult, amikor még a férjem nézett utána a témáknak, és hozta haza nekem az információkat a munkahelyi gépéről. Az e-mailezés az igazi szerelem: teljesen postafüggett lettem! Fantasztikusan jó érzés, hogy állandó kapcsolatban állok a világgal: a szomszéd szobában vagy a másik földrészen élő szeretteimmel, s állandóan újabb és újabb kapcsolatok is születnek. Legjobban a személyes kapcsolattartást szeretem a neten, utána jön minden egyéb. Az interneten azt élvezem a legjobban, hogy létezik a hiperlink lehetősége, meg hogy egyből a „next”-re válthatok, ha az adott dokumentum már nem érdekel. A való életben egyenesen hiányzik, hogy nincs a kezemben az egér, és nem kattinthatok tovább, ha már elegendem...” ☺

pontból szintén egyszerű találmány, hogy vadidegen kollégákkal is szellemi kapcsolatba kerülhe-

Kapcsolódó linkek:

A Magyar Zsidó Kulturális Egyesület folyóirata
www.jwa.org/main.htm

A berlini Bet Debora zsidó feminista csoport
www.bet-debora.de

CEU – Budapest, Jewish Studies Program
www.ceu.hu/jewish_studies.html
Jewish Women's Archive
www.jwa.org

European Association for Jewish Culture
www.jewishcultureineurope.org

WISE (Women's International Studies Europe)
www.uia.ac.be/women/wise

Equity Feminism
www.equityfeminism.com

iFeminists
www.ifeminists.net

UN Womenwatch
www.un.org/womenwatch

Ügynökvilág

Álcázva magukat észrevétlenné válnak, vagy épp jellegzetes fekete öltönyt és napszemüveget viselnek. Egyikük hazája titkosszolgálatának megbízásából indul akcióba, a másik a Mátrix látszatvilágát védi. Viszont mindketten képesek ölni-halni azért, amire felesküdték.

A nevem **Charlie Hirsch Barris**. Írtam popszármakat, voltam tévés producer. Felelős vagyok a légkör agy- szíbbasztó, gyermeteg szórakoztatással való szennyezéséért. Ezenfelül pedig meggyilkoltam harminchárom embert! – írja magáról önéletrajzi regényében a tévés vetélkedők egykori mogulja, a legendás showman, **Chuck Barris**, aki, miközben **tévéproducerként** a csúcsra ért, időnként a **CIA titkosügynökeként** is bevetésre vonult. Az **energikus és kreatív** producort, aki új és népszerű vetélkedők szülőatyjaként vált egyre sikeresebbé a tévés iparágban, lassanként **beszervezték** a CIA-ügynökök veszélyes világába, s Barris nemsokára rendszeresen merényleteket hajtott végre az **Egyesült Államok** kormányának megbízásából. Ahogy vetélkedőinek nézettsége emelkedett, Barris műsorait is bevonta titkos életébe: egyik **randevűshow-jának** győztesei például a messz **Helsínkibe** vagy a romantikus **Nyugat-Berlinbe** utazhattak aszerint, hogy a párokat

gardfrozd Barrisnek épp hol kellett teljesítenie titkos küldetését. Egy ponton túl mégis **kicsúszott a kezéből** kettős életének irányítása. Őrlődött két nő, a **barátnője** és **fantáziavilágának rejtélyes asszonya** között. A közvélemény és a kritikusok azzal vádolták, hogy **vizuális szeméttel** árasztja el a tévécsatornákat, egy áruló ügynök pedig egyenesen célpontul szemelte ki. Hirtelen azon kapta magát, hogy **vissza kell szereznie az életét**, még hozzá mindkettőt.

Őn melyiket választaná?

Az Egy veszedelmes elme vallomási című film hivatalos honlapjára (vgn.ifilm.com/confessions) ellátogatva mi is választhatunk, hogy Barris melyik életébe szeretnénk bepillantást nyerni.

A csillogó hollywoodi válastjuk, beleshetünk a producer munkájába, a tévés vetélkedők felvételeibe és Barris „hivatalos” szerelmi kapcsolataiba, hangfelvételeket hallgathatunk ugyanerről, elolvashatjuk egy ambiciózus és fantáziadús showman hivatalos életrajzát, a linke aloldaláról pedig többek között Barris tévévetélkedőinek ma is működő oldalaira juthatunk el. Ha a CIA-ügynökök világába szeretnénk bele-

rülni, nem kell mást tennünk, mint ellátogatni **Barris ügynökéletébe**. Ezen az oldalon tulajdonképpen ugyanazt kapjuk, mint az előző esetben (fényképeket, hangfelvételeket, életrajzot és linkeket), ám ezek mind Chuck Barris ügynöki munkáját mutatják be. A linke legérdekesebbje a **CIA gyerekeknek** szóló honlapjára vezet, ahol a fiatalok akár ismerkedhetnek meg az ügynökség munkájával – persze szigorúan csak publikus és korhatármentes keretek között. A látványos honlapról ezenkívül persze a szokásos információkat (amerikai bemutatkozó időpontjai, stáblista, előzetesek) is beszerezhetjük. Jópofa ötlet, hogy a főszereplőket két csoportra osztották a honlap készítői: ügynökökre és hollywoodi játékosokra, attól függően, hogy Barris melyik életében vettek részt. A film brit rajongóinak külön hivatalos honlappal kedveskedett a stúdió, ezt a www.reflex-hollywood.com/vb2/confessions.php címen érhetjük el. Látványvilágát tekintve ez az oldal sokkal egyszerűbb,

filmje **i n k**

mint amerikai „kollégája”, és a figyelemfelkeltőnek szánt neonzöld színt is lecserélheték volna egy izléseesebb árnyalatra a tervezők. Van viszont szavazás, amelynek keretében arra a kérdésre adhatjuk le voksunkat, hogy vajon a titkosságnyökök izgalmaiban bővelkedő életét választanánk, avagy inkább Hollywood tévésztrájának csapnánk fel, esetleg mindkettőt kipróbálnánk. A lapzártai időpontjában viszonylag csekély, tíz százalék körüli volt azoknak a telhetetleneknek az aránya, akik nappal **producerkedni**, éjszaka pedig **bérgyilkolni** szerettek volna, a maradék kilencven százalék pedig csaknem egyenlően oszlott meg a titkosságnyöki állampályára vágyók és a reménybeli producerek között, noha a CIA-karrier néhány százalékos előnyt tudhatott magának. A brit honlap látogatói a film alapjául szolgáló **életrajzi frást** is megnyerhetik az oldal vetélkedőjén, valamint **képeslapot küldhetnek** rajongótársaiknak, akikkel a honlap chatszobájában „**élőszóban**” is felvehetik a kapcsolatot.

Vissza a Mátrixba!

S ha még nem volna elég az ügynökökből, május végén a **Mátrix Smith ügynöke** is visszatér, hogy a **Mátrix – Újrátöltve** című filmben újra felvegye a harcot a látszatvilágból kiszabadult lázadókkal, azaz **Neóval**, **Trinityvel**, **Morpheus**szal és a többiekkel. A trilógia második és harmadik része csupán hat hónap különbséggel kerül a mozikba, így a harmadik fejetre (**Mátrix – Forradalmak**) év vége felé számíthatunk. A cselekményt az

alkotók szigorúan titokban tartják a bemutatóig, csupán annyi szivárgott ki (nyilván korántsem véletlenül), hogy az új részekben még **különbölegesebb látvány** és még **hihetetlenebb akciók** várják majd a nézőket. A trilógia honlapjának (www.thematrix.com, illetve www.matrixonline.com) grafikai világa a Mátrix első részében megszokott külsőségekhez alkalmazkodik. Mindhárom filmről találunk itt információkat, csupán azt kell **megfejtenu**nk, hogy hogyan juthatunk hozzájuk (a megoldás mindössze néhány másodpercnyi töprengést igényel): az **egyes fejezetekhez tartozó képernyőkről** léphetünk be az oldalakra, mégpedig a képernyők minden aprócska mezőjéről másírra. Azt, hogy mit takar az a mező, amelyre épp rákattintani készülnünk, a szomszédos monitorról olvashatjuk le. A harmadik rész képernyője természetesen még nem működik, ám az első és a második rész információi már hozzáférhetők: nézegethetünk **képeket**, olvashatunk **interjúkat**, ráadásul nemcsak a főszereplőkkel és a rendezővel, hanem a stáb többi tagjával, például a filmek vágójával, operatőrével vagy a vizuális effektékért felelős munkatársakkal készült beszélgetéseket is közreadják. Beleshetünk a **forgatási helyszínekre**, a vizuális effektusok készítésének titkaiba, és megnézhetjük a filmhez készült **terveket, rajzokat** is. A Mainframe menüben **audio- és videóarchívumban** lapozgathat-

tunk, játszhatunk, beleolvashatunk a Mátrix filmek művészeti hátteréről szóló könyvbe, de a történet **filozófiai hátterével** is megismerkedhetünk. A honlapról ráadásul mindent megtudhatunk a filmek közötti várakozási időt kitöltő animációs rövidfilmekről, vagyis az **AniMátrix folytatásokról** is. Tehát az oldal megalkotói éppoly aprólékosan kidolgozták műveiket, mint a film készítői saját világukat. Persze bármily sokoldalú is a hivatalos oldal, nincs olyan kultuszfilm, amely köré ne szerveződne **rajongói honlapok** sora. Ezek közül ezúttal hármat emelnék ki, amelyek mindegyike rengeteg információt és kapcsolatfelvételi lehetőséggel látja el az odátévedő **Mátrix-fanokat**: www.matrixcity.com, www.matrixfans.net és a honi Mátrix-rajongók találkozóhelye, a www.matrixonline.com.

Digitális plasztikai sebészet

A magazinokat lapozgatva úgy tűnhet, hogy korunk szépségideáljait nemcsak az esztétikai vagy művészi értelemben vett értékek, hanem gyakran a show-business szabályait követő sztárcsináló gépezet hatékony működése határozza meg. A mindannyiunk által ismert, híres szépségeket megteremtő modellügynökségek hatalmas marketing- és PR-kampányok segítségével befolyásolják, hogy mit tekintünk szépnek. Egy szép arc kétségteljesen messzire repítheti tulajdonosát a világhír szárnyán, így nem csoda, hogy egyre többen fordulnak az orvostudomány és a technológia legújabb eszközeihez, hogy kis előnyre tegyenek szert karrierjükben vagy a mindennapi életben.

PhotoShop-szépség

A digitális fotótechnika megjelenése óta a reklámfotózás és a modell-szakma jelentősen átalakult. A modell természetes szépsége mellett egyre nagyobb szerepet kapnak azok a digitális hatások és utólagos javítások, amelyeket ma már megfelelő kezűvel bármilyen otthon is elvégezhet. A digitális pixelek átrendezésével lehetséges a bőr apró hibáinak kijavítása, a kósza hajszálak kifésülése, a megvilágítás és a hangulat alapvető megváltoztatása. A **tökéletes-ségre való törekvés** eredményeképpen a magazinok címlapjaira végül

olyan megjelenésű hölgyek és urak kerülnek, akik a valóság digitálisan idealizált és erősen eltorzított ábrázolása mellett az átlagembert szűrkének és jelentéktelennek mutatják be. A művészi értelemben vett szépség természetesen szubjektív, és célja nem is a valóság pontos másolása, hanem a titokzatosság megőrzése. Ilyen értelemben vett szépség például **Mona Lisa** titokzatos mosolya és a **milói Vénusz** szelíd arckifejezése. Mégis, vajon mitől találunk egy arcot **szépnek** vagy **csúnyának**, és miként

értheti el a mindennapi embere, hogy arcának, illetve testének vonalait mások **szébbnek, vonzóbbnak** találják?

Plasztikai sebészet

A szépség elnyerése és megőrzése érdekében az emberiség már az **egyiptomi fáraók** kora óta sok furcsa eszközt és módszert eszelt ki. Napjainkban a **modern sebészet** kínálja a leghatékonyabb és leggyorsabb módját a fogyókúrának, ajkaink megnagyobbításának, ráncaink eltüntetésének és nem utolsósorban testvonalaink vagy arcvonásaink teljes átalakításának. Míg sok éven át az orvosi beavatkozás csak a **gazdagok privilégiuma** lehetett, mára a modern eljárások szélesebb körben elérhető szolgáltatássá tették ezt a műfajt. A világon évente mintegy **nyolcmillió plasztikai arcopercációt** végeznek el. Ezek legnagyobb hányada az **USA-ban** történik, de igen jelentős része Európában, sőt egyre növekvő számban **Magyarországon** is. A plasztikai sebészetben egészen a 90-es évek ele-

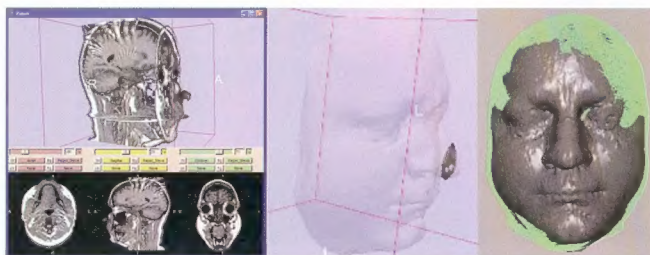

© DigitalCustom Group Inc., San Francisco (www.image-edit.com)

jég az egyetlen eszköz, amely a betegnek megmutatta, hogy miként fog a műtétet követően kinézni, a ceruza volt. Az ábrázolás pontossága – ugyanúgy, mint a terv kivitelezése – az orvos kezének ügyességén múlt. Később, a digitális képszerkesztő programok megjelenésével (PhotoShop, Corel Draw, GIMP) az orvosok egy szűk köre a kliensről készült fényképek módosításával próbálta – és próbálja ma is – elmagyarázni, hogy miként kellene egy arcot vagy mellet átalakítani. A XXI. század elején azonban az orvostudomány már olyan képalkotási eszközökkel rendelkezik, amelyek a szakember számára lehetővé teszik, hogy páciense arcfel-színét, sőt a bőre alatt elhelyezkedő zsírréteget, izom- és más szöveteket 3 dimenzióban (3D) tanulmányozhassa, és módosíthatja még a fizikai beavatkozás előtt.

3D-arcmodellezés

A műtéti beavatkozás előkészítését megkönnyítő új képalakító eszközök a számítógépben tárolt 3 dimenziós geometriai modellek. Ugyanazokról az eszközökről van szó, mint amelyeket a mozifilmek speciális effektusainak előállításakor használnak. Ebben az esetben azonban a speciális effektus maga a kliens :-). A modellezés folyamata egy nagy felbontású 3D-scan előállításával kezdődik. Ezek a modellek szigorú szabályok szerint felépülő térbeli pontokból állnak. Az emberi arc vagy test bonyolult felszínének leírásához sok százezer pontra is szükségünk lehet. Egy 3D-képet előállító kamerának vagy kamerarendszernek két alapproblémát kell megoldania. Az első a forma ponton-

kénti rekonstrukciója, vagyis az x, y, z koordináták mérése. A második egy olyan textúra (fotó) létrehozása, amely az így kapott formára rávetítve a páciens valós 3D-s képét adja – ezt a beavatkozás megtervezésekor módosíthatjuk.

Az ilyen modellek előállítására az egyik legalkalmasabb eszköz az MRI, amely a mágneses rezonancia elvének ki-

használásával egy időben készítenek nagy felbontású volumetrikus képet az arcról, az összes szövetről, csontokról és izomról, sőt az agyról is. Az MRI képsorozatok sorozatával ábrázolja az emberi fejet. Külön sorozat írja le az x, az y és a z tengely mentén történő „szeletelést”. A szeletekben az egyes szöveteknek más és más szűrősségű pontok felelnek meg. Ez használható fel arra, hogy a bőrfelszínt vagy az orvost érdeklő más részleteket kiemeljük (szegmentálás).

A szegmentált felszínt ezt követően a teljes arcmodell elkészítésére használjuk. Ez már alkalmas számítógépes modellezésre és animáció-

ra, benne van a koponya, a szemek és sok más orvosilag fontos részlet. Az így alkotott kép és 3 dimenziós felszín gyakorlatilag lehetővé teszi az orvos számára, hogy mintegy belelásson a páciens fejébe, mielőtt az operációt megkezdene, és így módon elősegítse annak sikerességét.

Digitális plasztikai sebészet

Napjainkban tehát az orvos digitális formában megtervezheti a műtétet és annak eredményét. A páciens – szoros együttműködésben az orvossal – akár interaktívan is segíthet kidolgozni, milyen orrot, szájat, szemet vagy éppen mellet szeretne magának.

Megvizsgálhatja a különböző implantátumok hatását, és a különböző nézőpontokból létrehozott virtuális fotók vagy videók segítségével eldöntheti, hogy számára mi a legelőnyösebb. A cybertechnológia minden kétséget kizáróan elérkeztet oda, hogy segítsen minket egy szebb jövő kialakításában. Egy dolgot azonban ne feledjünk: a plasztikai sebészet valójában szobrászat. Az orvos keze és művészi tehetsége az egyetlen biztosítéka annak, hogy új testünk, amelyet íróasztalunkon megtervezünk, az életben is megvalósul.

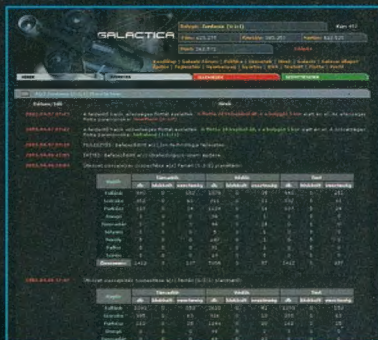
Galactica, azaz nem vagy egyedül

Ha meguntad azokat a játékokat, amelyekben csak néhány barátoddal tudsz részt venni, itt a helyed. A Galactica egy online rendszerű, valódi több-szereplős üzemmódú stratégiai játék.

A regisztrációt követően bekerülsz egy galaxisba, amelyben akár 14 játékos is helyet kaphat, de az univerzum több száz galaxisból is állhat. Kezdetben a bolygód csak egy kolónia, amelyet a játék során virágozt, fejlett s katonailag erős planétává tehetesz. Mi szükséges ehhez? Társak, akik kezdetben a galaxisodban lévő más planéták irányítói, később pedig

akár egy szövetségi rendszer tagjai lehetnek. Fontosak még a nyersanyag-aszteroidák, melyekből a fejlesztéseidet, egységeid építési költségeit fedezheted. Ha rátermetnek bizonyulsz, s társaid érdemesnek tartanak rá, akár a galaxisod parancsnoka is válhat belőled. Ezáltal politikai pályára lépve segítőtnek nevezhetsz ki miniszteri posztokra. A galaxis parancsnokaként más galaxisok vezetőivel felvéve a kapcsolatot szövetségeket hozhatsz létre. A politika azonban nem minden, néha a diplomácia kudarcat vall, ezért szükség van

fegyverekre is. Bolygód fejlesztése során módodban áll egyre erősebb hadihajókat gyártani, amelyekből utóképes flottákat kovácsolhatsz. Ezzel a flottával a szövetségeseidet védelmezheted, vagy megtámadhatod ellenfeleidet. Mivel a játékban az erőforrásokat a nyersanyag-aszteroidák jelentik, a cél ezekből minél többet birtokolni, mivel általuk még nagyobb flottát építhetsz. Szükséged is lesz rá, hiszen tudod: **nem vagy egyedül.**

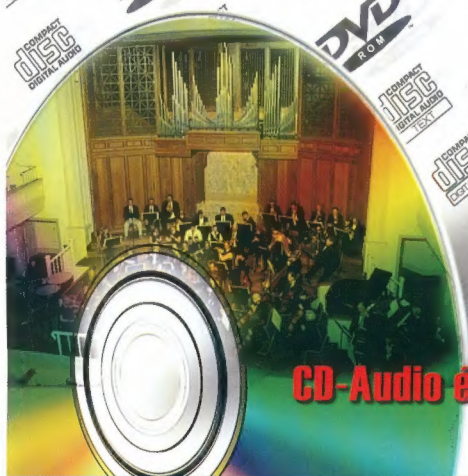

Ha a játék felkeltette érdeklődésedet, megtalálod a következő címen:

<http://galactica.haon.hu>

...Ővjuk értékeinket...

CD, MC, DVD gyártás
biztos alapokon

CD-Audio és CD-ROM másolásvédelem

VTCD VIDEOTON
Kompaktlemez-gyártó Kft.

H-8001 Székesfehérvár, Pf.: 176. Tel.: +36-22-533-571. Fax: +36-22-533-077 Email: info@vtcd.hu Internet: www.vtcd.hu

Nyerő lépés

hp LaserJet 1000w

- akár 10 lap nyomtatása percenként, első lap nyomtatása 15 másodperc alatt
- USB kapcsolatra alkalmas Microsoft® Windows® operációs rendszerekhez

nettó 44 900 Ft

hp LaserJet 1005w

- akár 14 lap nyomtatása percenként, első lap nyomtatása 10 másodperc alatt
- Microsoft® Windows® operációs rendszerekhez (párhuzamos és USB kapcsolattal)

nettó 54 900 Ft

hp LaserJet 1150

- akár 17 lap nyomtatása percenként, első lap nyomtatása 10 másodperc alatt
- a szokványos operációs rendszerek alkalmazásának támogatása

nettó 74 900 Ft

hp LaserJet 1300 és 1300n

- akár 19 lap nyomtatása percenként, első lap nyomtatása 8 másodperc alatt
- opcionális második 250 lapos papíradagoló
- opcionális HP Jetdirect nyomtatószerver (az 1300n esetében alapfelszereltség)

nettó 84 900 Ft-tól

A HP minőség Önnek is a legjobb lépést jelenti. Kínolunk új modelljei mindent tudnak, amit Ön a HP termékeitől elvár – gyorsak, professzionális nyomtatási minőséget és megbízhatóságot nyújtanak. A legkorszerűbb HP LaserJet technológia állandó készenlétet ad minimális fogyasztás mellett. Nincs bemelegedési idő, így Ön időt és energiát takaríthat meg. Kategóriájukban kiemelkedő teljesítmény és hatékonyság az új HP nyomtatókkal, mindezt nyerő áron. Ha ilyen könnyen megengedheti magának a HP minőséget, miért adná alább?

Értékesítés, promóciók: 06 80 222 333
Vevőszolgálat és bemutatóterem: 06 1 382 1111
www.hpshop.hu*

*nettó 40 000 Ft felett ingyenes házhozszállítás

